

Έκθεση πεπραγμένων 2025

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ**

Φωτογραφία εξωφύλλου:

Η Καρίμε περνάει μια ήσυχη στιγμή με τον μικρότερο γιο της, τον Ιμάν, σε ένα πάρκο στην Αθήνα. Μια στοργική μητέρα δύο παιδιών, ελπίζει να προσφέρει στα παιδιά της μια ειρηνική και ευτυχισμένη ζωή, παρά τις προκλήσεις που έχει αντιμετωπίσει. Η Καρίμε Γκάντζι κατέφυγε στην Ελλάδα με τα δύο της παιδιά το 2016. Οι γονείς της έμειναν πίσω. Μόλις έλαβε άσυλο στην Ελλάδα, η Καρίμε υπέβαλε αίτηση για να φέρει τους γονείς της από το Ιράν στην Ελλάδα μέσω της διαδικασίας οικογενειακής επανένωσης. Εν τω μεταξύ, ο πατέρας της πέθανε, ενώ η κατάσταση της υγείας της μητέρας της επιδεινώθηκε. Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες υποστηρίζει την υπόθεσή της για οικογενειακή επανένωση.

© UNHCR/Σωκράτης Μπαλταγιάννης

Έκθεση
πεπραγμένων
2025

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ**

Πίνακας Περιεχομένων

Μήνυμα Διοικητικού Συμβουλίου -----	6
Το έργο μας σε αριθμούς -----	8
Η παρουσία του ΕΣΠ στον χάρτη -----	10
Προκλήσεις και επιτυχίες τη χρονιά που πέρασε -----	11
Οι Παρεμβάσεις του ΕΣΠ -----	21
Α. Νομική Βοήθεια -----	22
Β. Υποστήριξη Ευάλωτων -----	24
Γ. Ένταξη -----	27
Δ. Έρευνα, Παρακολούθηση- Εποπτεία, Συνηγορία-----	31
Άσκηση θεσμικής πίεσης-----	35
Οικονομικά στοιχεία -----	38
Ευχαριστίες -----	40

Ο Mahmoud Suji, πρόσφυγας Ροχίνγκια, με τη γυναίκα του Maryam και τους δύο γιους τους, Maher (δεξιά) and Mahdi (αριστερά) σε φιλικό σπίτι στην Αθήνα. Με νομική βοήθεια, μια οικογένεια προσφύγων Ροχίνγκια κατάφερε μετά από χρόνια να ξανασμίξει, αλλά οι περικοπές στη χρηματοδότηση θα στερήσουν αυτή την υποστήριξη από άλλες οικογένειες που περιμένουν απεγνωσμένα να επανενωθούν. Σε όλη αυτή την παρατεταμένη και συχνά αβέβαιη διαδικασία, ο Mahmoud υποστηρίχθηκε από το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ), που υλοποιούσε ένα πρόγραμμα νομικής συνδρομής σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες. Δυστυχώς, λόγω των δραματικών και απότομων περικοπών στις χρηματοδοτήσεις στον ανθρωπιστικό τομέα, το πρόγραμμα των οικογενειακών επανενώσεων συρρικνώθηκε.

© UNHCR/Achilleas Zavallis

Μήνυμα Διοικητικού Συμβουλίου

Συνήθως όλες τις προηγούμενες χρονιές το μήνυμα του ΔΣ για την έκθεση πεπραγμένων του ΕΣΠ ήταν προβληματισμένο και συγκρατημένο μεν, αλλά πάντα ενθαρρυντικό. Στον φετινό όμως απολογισμό για το 2025 δεν μπορούμε να κρύψουμε τη λύπη μας για τους συνεργάτες και τις συνεργάτιδες που δεν συνεχίζουν να προσφέρουν το πολύτιμο έργο τους στο πεδίο δράσης του ΕΣΠ λόγω της τεράστιας και απότομης μείωσης χρηματοδοτήσεων στον ανθρωπιστικό κλάδο σε όλο τον κόσμο. Επαγγελματίες που παρείχαν βοήθεια σε πρόσφυγες μέσα από τις δομές του ΕΣΠ, οι οποίες αναγκαστικά συρρικνώνονται στον πλέον παραδοσιακό τομέα παροχής υπηρεσιών του, αυτόν της νομικής συνδρομής.

Η μείωση αυτή λαμβάνει χώρα σε ένα ευρύτερο κοινωνικοπολιτικό περιβάλλον διολίσθησης των δημοκρατικών αξιών και του κράτους δικαίου και φυσικά της προστασίας των δικαιωμάτων των προσφύγων σε ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο, εν μέσω μιας κατάστασης διεθνούς αβεβαιότητας, με πολεμικές σειρήνες που περισσότερο από ποτέ αντηχούν και στην ευρύτερη γειτονιά μας. Σε αυτό το πλαίσιο οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών και ιδίως οι ανθρωπιστικές οργανώσεις στοχοποιούνται με μια αυθαίρετη ρητορική και δυσφημιστικές δηλώσεις πολιτικών ηγεσιών και αντιμετωπίζονται ως παρείσακτες.

Σε πείσμα των καιρών, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες θα συνεχίσει το έργο του όπως το κάνει από το 1989, παρά τις απώλειες, καθώς το απαιτούν αρκετά συχνά οι περιστάσεις.

Η αναστολή, για μια ακόμη φορά μετά το 2020, του ασύλου για τους νεοεισερχόμενους στην Κρήτη, το καλοκαίρι που μας πέρασε, απαίτησε και πάλι την κινητοποίηση του ΕΣΠ για την διεκδίκηση των δικαιωμάτων των προσφύγων στη χώρα μας.

Μεγάλες, δε, εμβληματικές υποθέσεις (όπως αυτή ενάντια στο χαρακτηρισμό της Τουρκίας ως ασφαλούς τρίτης χώρας, ή των συστηματικών επαναπροωθήσεων που λαμβάνουν χώρα στα σύνορα) παραμένουν στην πρώτη γραμμή του υπερασπιστικού έργου του ΕΣΠ. Κύρια, ανάμεσα σε αυτές, η υπόθεση του ναυαγίου της Πύλου, όπου πλέον κινείται η δικαστική διαδικασία σε βάρος όλης της ηγεσίας του Λιμενικού Σώματος για την αδράνειά τους ως προς τη διάσωση εκατοντάδων ανθρώπων τον Ιούνιο του 2023, στο μεγαλύτερο ναυάγιο της Μεσογείου.

Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, η υποχώρηση ως προς την προστασία των δικαιωμάτων των προσφύγων και των παράτυπων μεταναστών διευρύνθηκε τη χρονιά που μας πέρασε, με την προώθηση τροποποιήσεων σε κανονισμούς και οδηγίες που θα επιτρέπουν τη λειτουργία κέντρων ανθρώπων υπό επιστροφή σε εξωτικές χώρες, μακριά από κάθε έλεγχο και προστασία, όσο και τη θέσπιση κανόνων έξω από κάθε πλαίσιο προστασίας που βασίζεται στις αρχές του ευρωπαϊκού δικαίου. Κανόνες που, όπως η αύξηση της διάρκειας της κράτησης προς επιστροφή σε 24 μήνες, έσπευσαν πριν την ώρα τους να υιοθετηθούν από νέο δρακόντειο νόμο του Υπουργείου Μετανάστευσης το Σεπτέμβριο του 2025, ο οποίος μάλιστα ποινικοποίησε, για πρώτη φορά, και την παράτυπη διαμονή στην Ελλάδα.

Η δε επερχόμενη έναρξη εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο τον Ιούνιο του 2026 θα κριθεί αν θα έχει ως συνέπειά του την αναμενόμενη εξαφάνιση οποιουδήποτε μηχανισμού αλληλεγγύης στο πλαίσιο της ΕΕ, με τον εγκλωβισμό μεγάλου αριθμού προσφύγων στην Ελλάδα.

Μέσα σε όλα αυτά όμως τα αλγεινά, είναι παρήγορη η ανάπτυξη και ενδυνάμωση της λειτουργίας της δομής ένταξης προσφύγων ΠΥΞΙΔΑ που λειτουργεί στο κτίριο του ΕΣΠ, ζωντανό κύτταρο μιας κοινωνίας που αλληλοεπιδρά αρμονικά με τους ξένους της.

Παρήγορη επίσης είναι και η αντίδραση της κοινωνίας στο νέο ναυάγιο της Χίου, στις αρχές του Φεβρουαρίου του τρέχοντος έτους. Το ΕΣΠ συνέδραμε από την πρώτη στιγμή τους επιζώντες και τους συγγενείς 15 θανόντων από χειρισμούς του ελληνικού λιμενικού σώματος, και θα συνεχίσει να παρέχει βοήθεια και σε αυτή την εμβληματική υπόθεση, που ελπίζουμε να προκαλέσει μια αλλαγή πολιτικής, διαφορετική από αυτή που έχει οδηγήσει σε αλλεπάλληλα ναυάγια και θανάτους ανθρώπων στις θάλασσες που ελέγχονται από το ελληνικό κράτος.

Ελπίζουμε δε ότι η ανάπτυξη και ενδυνάμωση του προγράμματος HELIOS+ που ξεκίνησε να υλοποιεί το ΕΣΠ το 2025 σε τέσσερις περιφέρειες (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησο και Βόρειο Αιγαίο) θα βοηθήσει στην ομαλή ένταξη των προσφύγων στην πατρίδα μας.

Το περιβάλλον γύρω μας δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό. Παρόλα αυτά από τη μεριά μας δεν μπορούμε παρά να συνεχίσουμε το έργο μας, ελπίζοντας στην επαγρύπνηση των επίσημων θεσμικών φορέων ελέγχου, όσο και στη δραστηριοποίηση της κοινωνίας των πολιτών στην προστασία των προσφύγων που καταφθάνουν στη χώρα μας και για την υπεράσπιση του κράτους δικαίου.

Σε αυτό το έργο για μια ακόμη χρονιά, θα απευθυνθούμε σε όλους τους εταίρους μας, που δοκιμάζονται και αυτοί από την χρηματοδοτική κρίση, καθώς και σε όλους τους υποστηρικτές, μικρούς και μεγάλους χορηγούς, δωρητές, εθελοντές, όπως και στα μέλη και κυρίως τους εργαζομένους μας που τόσα χρόνια συνεισφέρουν στο έργο του ΕΣΠ, τους και τις οποίες ευχαριστούμε για τον επαγγελματισμό και την αφοσίωση.

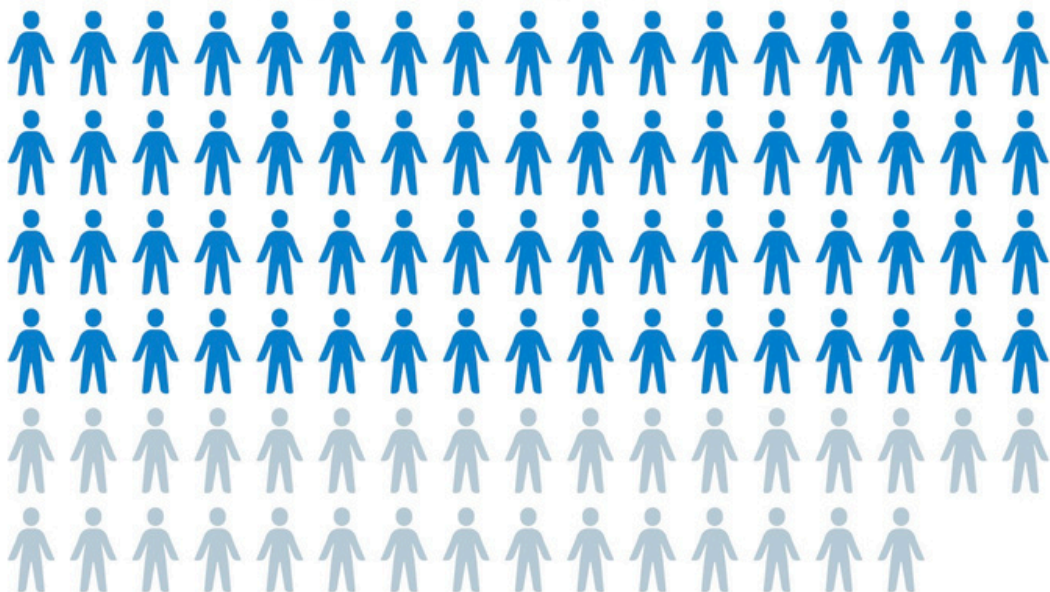
Βασίλης Παπαδόπουλος, Πρόεδρος
Ελένη-Ντανίνα Μανιού, Αντιπρόεδρος
Ελένη Σπαθανά, Γενική Γραμματέας
Νικόλαος Κουλούρης, Ταμίας
Μαρία Ζαϊμάκη, Μέλος
Άννα Μιχαλακέλη, Μέλος
Όλγα Χαρίτου, Μέλος

Το έργο μας σε αριθμούς

Σύνολο επωφελούμενων 2025

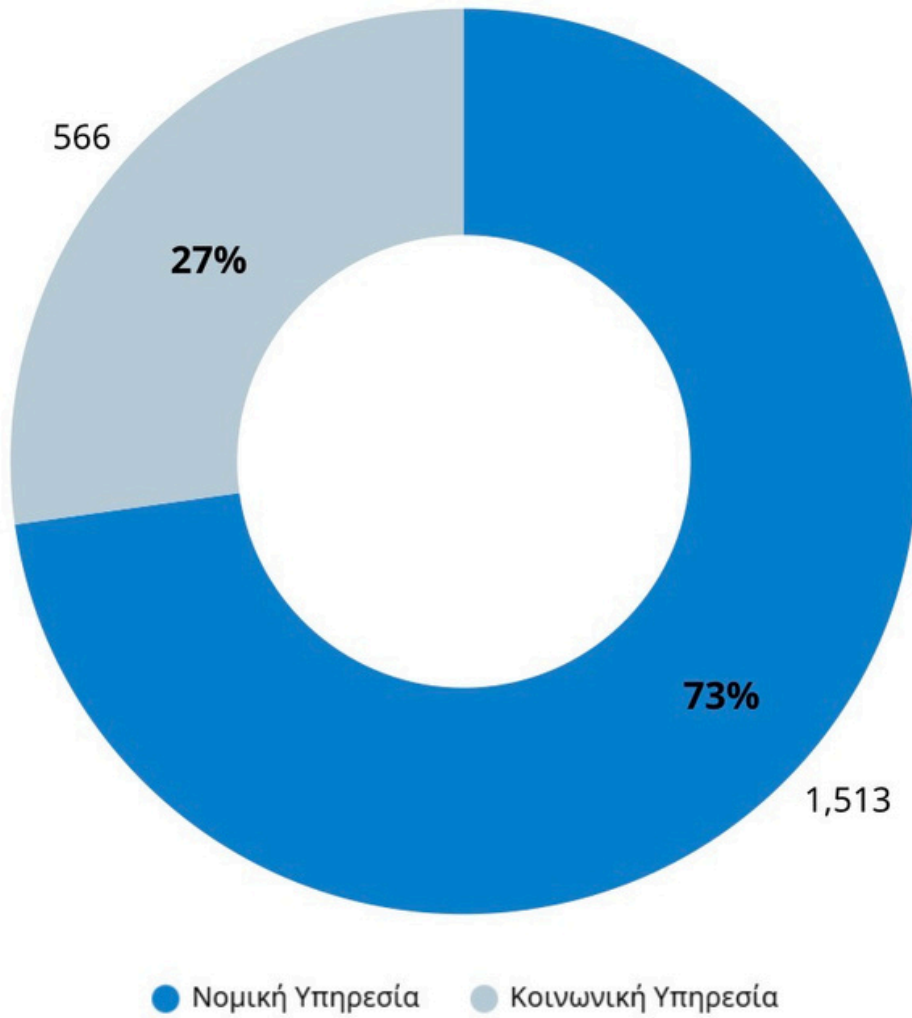

Νέοι ωφελούμενοι των υπηρεσιών του ΕΣΠ το 2025

Σχεδόν 2 στους 3 επωφελούμενους που υποστηρίχθηκαν το 2025 ήταν άτομα που απευθύνθηκαν για πρώτη φορά στις υπηρεσίες μας.

Επωφελούμενοι που εξυπηρετήθηκαν ανά Υπηρεσία

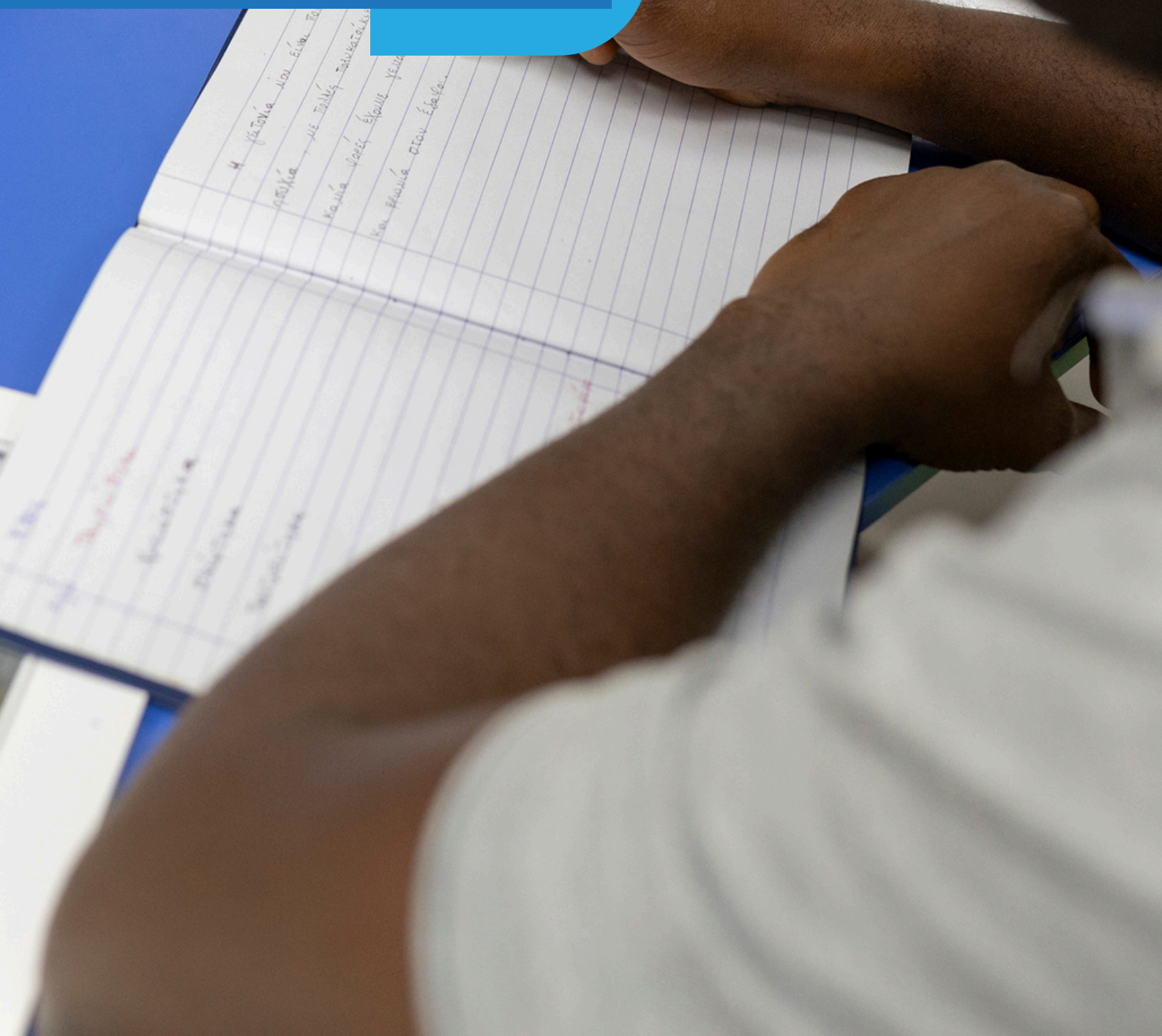

Η παρουσία του ΕΣΠ στον χάρτη

Υπόμνημα
1- Αθήνα
2- Κόρινθος
3- Πάτρα
4- Καβάλα
5- Λέσβος
6- Κρήτη

Προκλήσεις και επιτυχίες

Η βδομά μου είναι το
παιχνίδι με τους παντατοίχους
Καμία νίκη έκανα γκολ
και φανέ στον έδαφος.

Είδη
Αποδοτικότητα
Επιτυχίες
Προκλήσεις

Προκλήσεις και επιτυχίες για τη χρονιά που πέρασε

Το 2025 υπήρξε άλλη μία χρονιά με προκλήσεις στο πεδίο της διεθνούς προστασίας, καθώς και της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου. Το ΕΣΠ, σταθερό στις αξίες του, με την επιμονή και την άοκνη προσπάθεια των εργαζομένων του, επέδειξε συνέπεια και αφοσίωση στην προάσπιση των δικαιωμάτων αιτούντων άσυλο και προσφύγων, ανταποκρινόμενο στις προκλήσεις, μεταξύ άλλων, μέσω δικαστικών ενεργειών και δράσεων συνηγορίας, σημειώνοντας και σημαντικές επιτυχίες.

Εμβληματική απόφαση ΕΔΔΑ/ Συστηματική πρακτική των ελληνικών αρχών οι επαναπροωθήσεις

Στις 4/6/2024, δικηγόροι του ΕΣΠ εκπροσώπησαν, σε προφορική ακρόαση, ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), Τουρκάλα αιτούσα άσυλο, η οποία κατήγγειλε ότι το 2019 είχε υποστεί επαναπροώθηση από τις ελληνικές αρχές στην περιοχή του Έβρου { A.R.E. κατά Ελλάδα (αρ. προσφ. 15783/21)}. Η Τουρκάλα πρόσφυγας αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη χώρα της λόγω πολιτικής δίωξης και εισήλθε στην Ελλάδα το 2019, μέσω της περιοχής του Έβρου, προκειμένου να ζητήσει άσυλο. Πρόκειται για την **πρώτη υπόθεση, που εξετάστηκε από το ΕΔΔΑ**, σε σχέση με καταγγελία επαναπροώθησης (pushback) στην περιοχή του Έβρου από τις ελληνικές αρχές.

Στις 7/1/2025 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) δημοσίευσε την απόφασή του και καταδίκασε την Ελλάδα δεχόμενο¹:

- την «συστηματική πρακτική επαναπροώθησης από τις ελληνικές αρχές πολιτών τρίτων χωρών από την περιοχή του Έβρου προς την Τουρκία»
- ότι έλαβε χώρα η επαναπροώθηση (pushback),

της A.R.E., Τουρκάλας αιτούσας άσυλο, από τις ελληνικές Αρχές,

- ότι η A.R.E. κρατήθηκε παρανόμως από τις ελληνικές αρχές πριν το pushback,
- ότι οι ελληνικές δικαστικές αρχές δεν διεξήγαγαν αποτελεσματική ποινική έρευνα και αρχειοθέτησαν τη μήνυση της A.R.E. παρά τα αποδεικτικά στοιχεία.

Το ΕΔΔΑ μάλιστα υπογράμμισε με την απόφασή του αυτή ότι **η συγκεκριμένη υπόθεση αποτελεί ένα μόνο παράδειγμα της αναποτελεσματικότητας της ποινικής διαδικασίας σε σχέση με τους** ισχυρισμούς περί επαναπροώθησης.

Την **1η Ιουλίου 2025** το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) απέρριψε το αίτημα της Ελληνικής Κυβέρνησης για παραπομπή και επανεξέταση της υπόθεσης, στην Ευρεία Σύνοψη του Δικαστηρίου.

Το ΕΣΠ εκπροσώπησε νομικά και αυτή τη χρονιά σημαντικό αριθμό υποθέσεων θυμάτων άτυπων και αναγκαστικών επιστροφών στην Τουρκία (**pushbacks**), πρακτική η οποία εξακολουθεί να καταγράφεται, κατόπιν πληθώρας καταγγελιών, τις οποίες εθνικοί θεσμοί και διεθνείς οργανισμοί έχουν αξιολογήσει ως βάσιμες, πρακτική η οποία πλέον αναγνωρίζεται και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ως συστηματική πρακτική των ελληνικών

αρχών. (βλ. κατωτέρω «Ενημερωτικό Σημείωμα ΕΣΠ/ GCR Information Note on pushbacks»).

Ναυάγιο Πύλου

Έναν μόλις χρόνο μετά την εμβληματική απόφαση² του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για το ναυάγιο στο Φαρμακονήσι το 2014 (Safi and Others v. Greece), μία ακόμη τεράστια τραγωδία έλαβε χώρα στη θαλάσσια περιοχή δυτικά της Πύλου στις 14/6/2023. Σύμφωνα με τις μαρτυρίες, πάνω από 600 άνθρωποι πνίγηκαν όταν το σκάφος ADRIANA, στο οποίο επέβαιναν, ανετράπη και βυθίστηκε. **Το ΕΣΠ, μαζί με άλλες οργανώσεις, βρέθηκε από την πρώτη στιγμή στο πλευρό των επιζώντων, οι οποίοι έχουν καταθέσει μηνύσεις.**

Με βάση τις καταγγελίες αυτές των επιζώντων, οι Ελληνικές Αρχές όχι μόνο απείχαν από τις οφειλόμενες ενέργειες διάσωσης, ήδη από τον χρόνο εντοπισμού του σκάφους, αλλά αντίθετα, προχώρησαν στην προσπάθεια ρυμούλκησης του πλοίου, με αποτέλεσμα την ανατροπή και βύθιση αυτού.

Η προκαταρκτική εξέταση ενώπιον του Ναυτοδικείου Πειραιά ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο 2024. Μετά τη λήψη αντιγράφου της ποινικής δικογραφίας διαπιστώσαμε³ ότι υπάρχουν σοβαρά κενά και παραλείψεις καθώς και ότι **οι προϊστάμενοι του πληρώματος του λιμενικού σκάφους δεν ελέγχθηκαν από την αρμόδια Εισαγγελέα για ενδεχόμενες ευθύνες τους**, παρά το γεγονός ότι είχαν την εποπτεία και την επιχειρησιακή διαχείριση του περιστατικού. **Για αυτό καταθέσαμε αίτημα επέκτασης της διερεύνησης των ευθυνών και της ποινικής δίωξης και ως προς την ηγεσία του Λιμενικού Σώματος.**

Στις 16/5/2025, ασκήθηκε ποινική δίωξη από την Εισαγγελέα του Ναυτοδικείου

Πειραιά σε βάρος 17 μελών του Λιμενικού Σώματος, συμπεριλαμβανομένων ανώτερων αξιωματικών της ηγεσίας του, **μεταξύ των οποίων και ο πρώην αρχηγός του**, ενώ για 4 ανώτερους αξιωματικούς του Λιμενικού Σώματος η υπόθεση αρχειοθετήθηκε.

Το ΕΣΠ μαζί με τις άλλες οργανώσεις υπέβαλε προσφυγή, ενώπιον του Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, κατά της Εισαγγελικής Διάταξης, που έθεσε στο Αρχείο την υπόθεση ως προς τους 4 αξιωματικούς, ζητώντας την άσκηση ποινικής δίωξης και κατά αυτών, η οποία έγινε δεκτή και στη συνέχεια ασκήθηκε ποινική δίωξη για κακούργημα και κατά του νυν αρχηγού του Λιμενικού Σώματος και ανώτερων στελεχών της ηγεσίας του.

Παράλληλα καταθέσαμε αναφορά κατά του FRONTEX καταγγέλλοντας τις ευθύνες του και ζητώντας τη διερεύνηση των ευθυνών και του οργανισμού σε σχέση με την τραγωδία. Υπενθυμίζουμε ότι σύμφωνα με πόρισμα του Γραφείου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της FRONTEX, διαπιστώνεται ότι: «...πριν από το ναυάγιο, η διάσωση δεν ήταν ο άμεσος στόχος των αρχών» και **επιρρίπτει ευθύνες στις Ελληνικές Λιμενικές Αρχές** για «καθυστερήση έναρξης επιχείρησης διάσωσης, η οποία ξεκίνησε μετά την ανατροπή του κινδυνεύοντος πλοίου...».

Η ποινική δίωξη σε βάρος ανώτερων στελεχών της ηγεσίας του Λιμενικού Σώματος για το ναυάγιο της Πύλου αποτελεί κρίσιμη εξέλιξη για τη λογοδοσία σε υποθέσεις σοβαρών παραβιάσεων στα σύνορα.

Μετά την **άρνηση του λιμενικού σώματος** να διεξάγει εσωτερική πειθαρχική διαδικασία, ο Συνήγορος του Πολίτη διεξήγαγε ιδία έρευνα με την ειδική αρμοδιότητά του ως Εθνικού Μηχανισμού Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας, η οποία και ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο 2025, **με την σύνταξη σχετικού Πορίσματος, το οποίο απεστάλη στις αρμόδιες αρχές.**

Την πλήρη και αποτελεσματική διερεύνηση των συνθηκών του ναυαγίου έχουν ήδη ζητήσει από τις Ελληνικές Αρχές σειρά διεθνών οργανισμών και θεσμικών οργάνων και μεταξύ άλλων η Ευρωπαϊά Συνήγορος, η οποία κατέθεσε και σχετικά «Συμπεράσματα .....μετά την έρευνά της σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο Frontex συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων θαλάσσιας επιτήρησης, ιδίως το ναυάγιο της Adriana », η Επίτροπος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης και η Επιτροπή LIBE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

4

Το Συμβούλιο της Επικρατείας ακυρώνει τον χαρακτηρισμό της Τουρκίας ως «ασφαλούς τρίτης χώρας» για αιτούντες άσυλο

Με απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), **το ΣτΕ έκανε δεκτή την Αίτηση Ακύρωσης που είχαν καταθέσει το ΕΣΠ και η Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA) και ακύρωσε την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), με την οποία χαρακτηριζόταν η Τουρκία ως ασφαλής τρίτη χώρα** για τους αιτούντες διεθνή προστασία με χώρα καταγωγής τη Συρία, το Αφγανιστάν τη Σομαλία, το Πακιστάν και το Μπαγκλαντές. Η ως άνω οριστική κρίση του Συμβουλίου της Επικρατείας, που ακολουθεί την προηγούμενη απόφαση του ΔΕΕ, ανατρέπει μια, πολυετή, αυθαίρετη και καταχρηστική πρακτική των ελληνικών

αρχών να απορρίπτον, συλλήβδην, αιτήσεις ασύλου ως απαράδεκτες κατ' εφαρμογή της ασφαλούς τρίτης χώρας και βάζει τέλος στην έκπτωση από τα δικαιώματα χιλιάδων αιτούντων και αιτουσών άσυλο, απαγορεύοντας, πλέον, την απόρριψή τους όταν δεν υπάρχει δυνατότητα επανεισδοχής τους στην Τουρκία και υπαγορεύοντας την εξατομικευμένη εξέτασή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου.

Παρά την Απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ, και σε προφανή άρνηση συμμόρφωσης με αυτή και σε μια προσπάθεια να παρακάμψει την κρίση του ανώτατου Δικαστηρίου, η Διοίκηση δημοσίευσε νέα κοινή υπουργική απόφασης (ΚΥΑ) που χαρακτηρίζει την Τουρκία «ασφαλή τρίτη χώρα». Νέα Αίτηση ακύρωσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) κατέθεσαν το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ) και η Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA) κατά της νέας αυτής κοινής υπουργικής απόφασης, η οποία εκκρεμεί σήμερα ενώπιον του ΣΤΕ.

Πιλοτική Δίκη ενώπιον του Συμβουλίου τη Επικρατείας

Τον Φεβρουάριο του 2025 έλαβε χώρα η συζήτηση Αίτησης Ακύρωσης στο πλαίσιο πιλοτικής δίκης, ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' αποδοχή σχετικού αιτήματος του ΕΣΠ. Η υπόθεση **αφορά τη διασφάλιση πρόσβασης σε διαβαθμισμένες πληροφορίες και του δικαιώματος άμυνας και υπεράσπισης αιτούντων άσυλο**, σύμφωνα με τις εγγυήσεις του Δικαίου της Ένωσης και προηγούμενη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ και αναδεικνύει νομικά ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος, που έχουν συνέπειες σε ευρύτερο κύκλο προσώπων, σύμφωνα και με τις προϋποθέσεις για την εισαγωγή πιλοτικής δίκης ενώπιον του ΣτΕ.

ΕΔΔΑ – Καταδίκες της Ελλάδας για 39 ασυνόδευτα παιδιά

Με τις δύο αυτές Αποφάσεις (Μ.Υ. και λοιποί κατά Ελλάδα, αριθμ. πρ. 51980/19 και 5 ακόμη υποθέσεις και Α.Ι. και λοιποί κατά Ελλάδα, αριθμ. πρ. 11588/20 και δύο ακόμη υποθέσεις), το Δικαστήριο εξέτασε από κοινού προσφυγές, που είχαν υποβληθεί για τις περιπτώσεις συνολικά 39 ανηλίκων, καταδικάζοντας την Ελλάδα για παραβιάσεις των άρθρων 3 και 5 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, λόγω της μη παροχής σε αυτά συνθηκών υποδοχής ή/και θέσης τους σε προστατευτική φύλαξη.

Οι υποθέσεις **υποστηρίχθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου από το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ) καθώς και άλλες οργανώσεις και δικηγόρους.**

Αναστολή Ασύλου

Κατ' εφαρμογή της τροπολογίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου περί αναστολής ασύλου, που ψηφίστηκε τον Ιούλιο 2025 (άρθρο 79 ν. 5218/2025 ΦΕΚ 125/Α/14.07.2025), πολίτες τρίτων χωρών, που αφίχθηκαν στην Γαύδο μετά την ισχύ της, δεν είχαν πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου. Σύμφωνα με την τροπολογία για διάστημα τριών μηνών **«αναστέλλεται η υποβολή αιτήσεων χορήγησης ασύλου από άτομα που εισέρχονται στη χώρα παράνομα με οποιοδήποτε πλωτό μέσο που προέρχεται από τη Βόρεια Αφρική. Τα άτομα αυτά επιστρέφονται, χωρίς καταγραφή, στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής».**

Το ΕΣΠ εκπροσώπησε υποθέσεις Σουδανών αιτούντων άσυλο τόσο ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) όσο και ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων, τα οποία χορήγησαν ασφαλιστικά μέτρα κατά των αποφάσεων επιστροφής τους,

διατάσσοντας την αναστολή της απομάκρυνσής τους από τη χώρα.

Για διάστημα τριών μηνών «αναστέλλεται η υποβολή αιτήσεων χορήγησης ασύλου από άτομα που εισέρχονται στη χώρα παράνομα με οποιοδήποτε πλωτό μέσο που προέρχεται από τη Βόρεια Αφρική».

Αθώος πρόσφυγας από το Σουδάν κατηγορούμενος για διακίνηση

Μετά από **8 μήνες προφυλάκισης**, το Δικαστήριο κήρυξε τον κατηγορούμενο **αθώο**, αποδεχόμενο τον ισχυρισμό του, ότι οδήγησε τη βάρκα ενεργώντας αποκλειστικά με σκοπό να προσεγγίσει παραπλέον πλοίο και να διασώσει τη δική του ζωή και τη ζωή της συζύγου του και των τριών ανηλίκων παιδιών τους, οι οποίοι επίσης επέβαιναν στη βάρκα.

Η υπόθεση αυτή, που εκπροσώπησε το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, αναδεικνύει για ακόμη μια φορά την εξόχως προβληματική διάταξη της ελληνικής νομοθεσίας (άρθρο 25 ν. 5038/2023) η οποία δεν κάνει καμία απολύτως διάκριση μεταξύ των εγκληματικών δικτύων και των διακινητών και των προσώπων που αναγκάζονται να οδηγούν μια βάρκα με αποκλειστικό σκοπό την αναζήτηση προστασίας.

Αθώος επιζών του ναυαγίου της Πύλου, κατηγορούμενος για παράνομη διακίνηση με βάση τις διατάξεις του νόμου του Υπ. Μετανάστευσης και Ασύλου

Αθώο κήρυξε το Αυτόφωρο Μον. Πλημμελειοδικείο Αθηνών αιτούντα άσυλο, επιζώντα του ναυαγίου της Πύλου, ο οποίος συνελήφθη και εις βάρος του ασκήθηκε ποινική δίωξη για παράνομη

διαμονή («παραμονή χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις») κατ' εφαρμογή του νέου νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου (ν. 5226/2025). Σύμφωνα με τη νέα αυτή νομοθεσία η 'παραμονή χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις' για πρώτη φορά αντιμετωπίζεται ως ποινικό αδίκημα για το οποίο προβλέπεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών χωρίς αναστολή. Την υπόθεση υποστήριξε νομικά και εκπροσώπησε ενώπιον του Δικαστηρίου το ΕΣΠ.

Προστασία από αυθαίρετη κράτηση

Το ΕΣΠ υποστήριξε, ενώπιον των Ελληνικών Δικαστηρίων, περισσότερες από 14 υποθέσεις αιτούντων άσυλο, υπό μέτρο διοικητικής κράτησης, αμφισβητώντας τη νομιμότητα του επιβληθέντος μέτρου.

Σε σημαντικό αριθμό υποθέσεων τα αρμόδια Δικαστήρια **έκριναν το μέτρο κράτησης ως μη νόμιμο και διέταξαν την άρση της κράτησης.** Οι υποθέσεις αυτές συνέβαλαν στη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας και σε ό,τι αφορά την επιβολή μέτρων κράτησης εις βάρος αιτούντων άσυλο και εν γένει προσώπων, που χρήζουν διεθνούς προστασίας καθώς και στην αλλαγή των εφαρμοζόμενων διοικητικών πρακτικών.

Στο πλαίσιο ειδικού προγράμματος προστασίας θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, εντοπίστηκαν πέντε θύματα τα οποία βρίσκονταν διοικητικά κρατούμενα σε Προαναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης. Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες συνέβαλε καθοριστικά στην καταγραφή τους και στην νομική εκπροσώπησή τους, οδηγώντας στην άρση της κράτησης των τεσσάρων εξ αυτών. Στις αποφάσεις άρσης της κράτησης έγινε ειδική μνεία στην εμπορία ανθρώπων, διασφαλίζοντας την εφαρμογή ειδικών μέτρων προστασίας για τα θύματα

εμπορίας.

Υποθέσεις ασύλου

Το ΕΣΠ παρείχε νομική συμβουλευτική σε 377 αιτούντες άσυλο, αναφορικά με τη διαδικασία ασύλου και παράλληλα υποστήριξε επιτυχώς υποθέσεις ασύλου ενώπιον της Υπηρεσίας Ασύλου, της Αρχής Προσφυγών και των Διοικητικών Δικαστηρίων. (βλ. Δελτίο Νομολογίας Ασύλου κατωτέρω)

Οικογενειακές επανενώσεις αναγνωρισμένων προσφύγων

Η οικογενειακή επανένωση αποτελεί δικαίωμα των αναγνωρισμένων προσφύγων σύμφωνα με το διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο. Στην πράξη, η διαδικασία οικογενειακής επανένωσης είναι εξαιρετικά χρονοβόρα και περίπλοκη.

Τον Ιούνιο 2025, ένα εντεκάχρονο παιδί έφτασε στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» και επανενώθηκε με τη μητέρα του και τη μικρή του αδερφή μετά από χρόνια προσμονής. Η μητέρα αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την χώρα της το 2019 λόγω των διώξεων της. Το ίδιο έτος έφτασε στην Ελλάδα και το 2022 αναγνωρίστηκε πρόσφυγας. Αμέσως μετά την αναγνώρισή της υπέβαλε αίτηση οικογενειακής επανένωσης για να φέρει κοντά της τον ανήλικο γιο της.

Έπειτα από πολυετείς και επίμονες νομικές παρεμβάσεις από τις δικηγόρους του ΕΣΠ, από την επικύρωση των απαραίτητων εγγράφων οικογενειακής επανένωσης, την συνέντευξη ενώπιον της Υπηρεσίας Ασύλου μέχρι την έκδοση της θεώρησης εισόδου (visa) του παιδιού, η οικογένεια είναι πλέον ξανά μαζί.

Τον Δεκέμβριο του 2025, Σουδανός πρόσφυγας επανενώθηκε με τη σύζυγο και τα πέντε ανήλικα παιδιά τους. Η υπόθεση έχει ιδιαίτερη σημασία, καθώς αποτέλεσε

την πρώτη επιτυχή οικογενειακή επανένωση Σουδανού πρόσφυγα μετά την έναρξη του συνεχιζόμενου εμφυλίου πολέμου στο Σουδάν. Η συγκεκριμένη υπόθεση αναδείχθηκε επίσης στη ραδιοφωνική εκπομπή της EPT, Voice of Greece – Infinitely Curious, με τίτλο επεισοδίου «Sudan – From the War Zone to the Greek Streets».

Στο πλαίσιο της στρατηγικής δικαστικής δράσης για την προάσπιση του δικαιώματος οικογενειακής επανένωσης, εκκρεμούν ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων, αιτήσεις ακύρωσης και αναστολής σε υποθέσεις οικογενειακής επανένωσης αναγνωρισμένων προσφύγων που εκπροσωπεί το ΕΣΠ, που αναδεικνύουν τις δυσκολίες της διαδικασίας αυτής και συνδέονται, μεταξύ άλλων, άλλοτε με αυστηρή ερμηνεία του νόμου από τη Διοίκηση και σε άλλες περιπτώσεις ακόμη και με την εμμονή της Διοίκησης να μην εφαρμόζει την ισχύουσα νομοθεσία. (οράτε κατωτέρω την έκθεση του ΕΣΠ με τίτλο «**Οικογενειακές Επανενώσεις Αναγνωρισμένων Προσφύγων στην Ελλάδα**»).

Το ΕΣΠ έχει υποστηρίξει επιτυχώς 46 υποθέσεις οικογενειακής επανένωσης, παρέχοντας στους αναγνωρισμένους πρόσφυγες νομική συνδρομή στο πλαίσιο εξειδικευμένου προγράμματος οικογενειακών επανενώσεων της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες. Οι πρόσφατες περικοπές στον προϋπολογισμό του ΟΗΕ, λόγω της μείωσης ή διακοπής της χρηματοδότησης από τις ΗΠΑ, απειλούν τη δυνατότητα του ΕΣΠ να προσφέρει νομική βοήθεια και στις διαδικασίες οικογενειακής επανένωσης. (βλ. και έκθεση πεπραγμένων 2024).

Εκθέσεις / Παρεμβάσεις / Αναφορές σε διεθνή όργανα

Το ΕΣΠ δημοσίευσε για άλλη μία χρονιά σημαντικές εκθέσεις,⁵ παρεμβάσεις και αναφορές σε διεθνή όργανα και συμμετείχε και από κοινού με άλλες οργανώσεις σε εκθέσεις, δελτία τύπου, συμβουλευτικά φόρουμ, διεθνή συνέδρια. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Στην 9η επέτειο από την υπογραφή της Κοινής Δήλωσης ΕΕ – Τουρκίας και στο πλαίσιο της εκδήλωσης “Left to die: Unveiling pushback practices in Greece and Poland”, το **Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες παρουσίασε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τα ευρήματα της έκθεσης «Στα Σύνορα της Ευρώπης: Επαναπροωθήσεις υπό Καθεστώς Ατιμωρησίας»** και τις τελευταίες σχετικές εξελίξεις. Στο πάνελ της εκδήλωσης συμμετείχαν ο Υπεύθυνος του Γραφείου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της FRONTEX (FRONTEX FRO) και ο επικεφαλής του Τμήματος Ασύλου, Μετανάστευσης και Συνόρων του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (EU FRA). Η εκδήλωση διοργανώθηκε σε συνεργασία με την OXFAM και φιλοξενήθηκε από τις Ευρωβουλευτρίες, Cecilia Strada (S & D) και Tineke Strik (Greens/EFA).
- **Οικογενειακές Επανενώσεις Αναγνωρισμένων Προσφύγων στην Ελλάδα – Έκθεση του ΕΣΠ καταγράφει για πρώτη φορά** τα προσκόμματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες στη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης. Η Έκθεση του ΕΣΠ αποτελεί την πρώτη προσπάθεια να αποτυπωθούν όψεις της διαδικασίας οικογενειακής επανένωσης αναγνωρισμένων προσφύγων στην Ελλάδα. Η έκθεση εντοπίζει κρίσιμα νομικά και πρακτικά εμπόδια και προτείνει συστάσεις για την ουσιαστική προστασία της οικογενειακής ενότητας, όπως αυτή ορίζεται από το διεθνές και

και ευρωπαϊκό δίκαιο (η έκθεση στα αγγλικά [εδώ](#)).

- **«Επισκόπηση για την κατάσταση των παιδιών προσφύγων και αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα»**, Το ΕΣΠ σε συνεργασία με την Save the Children εκδίδουν συνοπτικά σημειώματα για την επισκόπηση των εξελίξεων που αφορούν στα παιδιά σε μετακίνηση (κυρίως παιδιά πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο) στην Ελλάδα. (το 2^ο και 3^ο σημείωμα είναι διαθέσιμα [εδώ](#) και [εδώ](#) αντίστοιχα)
- Παρατηρήσεις του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες και του the AIRE Center ενώπιον της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την εκτέλεση Αποφάσεων του ΕΔΔΑ O.R. v Greece κτλ. που αφορούν στην προστασία ασυνόδευτων παιδιών στην Ελλάδα. Μεταξύ άλλων, στις Παρατηρήσεις **υπογραμμίζεται η παρατεταμένη παραμονή των ασυνόδευτων παιδιών σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές σε καθεστώς de facto κράτησης** και η μείωση των διαθέσιμων θέσεων φιλοξενίας σε κατάλληλες δομές.
- Ετήσια Έκθεση AIDA (Asylum Information Database) 2024 έως και Σεπτέμβριο 2025, για την Ελλάδα, με πληροφορίες για τις κύριες αλλαγές που έλαβαν χώρα στο εθνικό σύστημα ασύλου κατά το ανωτέρω διάστημα καθώς και τις εξελίξεις σχετικά με τη διαδικασία ασύλου, τις συνθήκες υποδοχής, τη διοικητική κράτηση, το περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας καθώς και τις συστημικές προκλήσεις και υποβάθμιση των δικαιωμάτων για τους αιτούντες άσυλο. Η πλήρης έκθεση AIDA για την Ελλάδα είναι διαθέσιμη στα αγγλικά [εδώ](#), ενώ σύνοψή της στα ελληνικά είναι διαθέσιμη [εδώ](#).

- Έκθεση «The pushback – disconnect: current and anticipated practice» του Protecting Rights at Borders (PRAB), όπου συμμετέχει το ΕΣΠ, καταγράφει και πάλι πώς τα pushbacks και οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων εξακολουθούν να είναι ευρέως διαδεδομένες και έχουν εξελιχθεί σε αποδεκτό εργαλείο για τη διαχείριση των συνόρων.
- «Δημοκρατία Χωρίς Οξυγόνο-Η κατάσταση του Κράτους Δικαίου στην Ελλάδα σήμερα» : Κοινή αναφορά προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του ΕΣΠ μαζί με τις οργανώσεις Vouliwatch, Υποστήριξη Πρόσφυγων στο Αιγαίο (RSA), HIAS Ελλάδας, Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΛΕΔΑ) και Reporters United, όπου καταγράφονται οι χρόνιες πλημμέλειες και νέες απειλές για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα. Η αναφορά συμβάλλει στον ετήσιο έλεγχο των εθνικών συστημάτων που διεξάγει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της Έκθεσης για το Κράτος Δικαίου. (ολόκληρη η έκθεση στα αγγλικά [εδώ](#)).

«Νέα από το πεδίο»

Το ΕΣΠ ενημερώνει σε μηνιαία βάση για σημαντικές εξελίξεις στο πεδίο του ασύλου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

«Ενημερωτικό Σημείωμα ΕΣΠ για υποθέσεις pushbacks (Information Note)

Από το 2022 μέχρι τον Ιανουάριο 2026, το ΕΣΠ ενημερώνει, με επικαιροποιήσεις σε τακτική βάση, για τις παρεμβάσεις του προς τις ελληνικές αρχές και τα ασφαλιστικά μέτρα, που χορηγεί το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σε υποθέσεις που υποστηρίζει η Νομική μας Υπηρεσία, σχετικά με καταγγελίες επαναπροωθήσεων. Κατά την ανωτέρω περίοδο το ΕΣΠ εκπροσώπησε πάνω από 1.100 αιτούντες άσυλο, ενώπιον του ΕΔΔΑ, με 121 αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων (R 39), που όλες έγιναν δεκτές από το Δικαστήριο.

Σχόλια του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με τίτλο: «Αναμόρφωση πλαισίου και διαδικασιών επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών – Λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου».

Το ΕΣΠ συμμετείχε στη διαβούλευση καταθέτοντας αναλυτικά σχόλια.

Σχόλια του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες για το ν/σ του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με τίτλο: «Πρώθηση Πολιτικών Νόμμης Μετανάστευσης»

Το ΕΣΠ συμμετείχε στη διαβούλευση για το ν/σ καταθέτοντας αναλυτικά σχόλια.

Νέα τεύχη του Δελτίου Νομολογίας Ασύλου

Το ΕΣΠ σε συνεργασία με τις οργανώσεις Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA)

και ΗΙΑΣ Ελλάδα εξέδωσε εντός του 2025 δύο νέα τεύχη του **Δελτίου Νομολογίας Ασύλου**. Στα πέντε χρόνια λειτουργίας του Δελτίου Νομολογίας Ασύλου, συγκεντρώσαμε, με την συνδρομή και άλλων οργανώσεων και δημοσιεύσαμε αποσπάσματα 790 αποφάσεων ασύλου της περιόδου 2020 έως 2025, τα οποία διατίθενται δημόσια.

Επίσης τον Ιούνιο του 2025 δημοσιοποιήθηκε η Ετήσια Έκθεση 2024 του Μηχανισμού Καταγραφής Περιστατικών Άτυπων Αναγκαστικών Επιστροφών, που δημιουργήθηκε από την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), στον οποίο συμμετέχει το ΕΣΠ και συνέβαλε στην Έκθεση με την καταγραφή περιστατικών Άτυπων Αναγκαστικών Επιστροφών (pushbacks).

[1] Το Ενημερωτικό σημείωμα με βασικά σημεία της απόφασης σε Ελληνικά εδώ:

<https://gcr.gr/el/news/item/enimerotiko-simeioma/> και Αγγλικά εδώ:

<https://gcr.gr/en/news/item/enimerotiko-simeioma/> και το Δελτίο Τύπου:

<https://gcr.gr/el/news/press-releases/item/katadiki-tis-elladas-gia-proti-fora-gia-pushback-ston-evro-apo-to-eyropaiko-dikastirio-dikaiomaton-toy-anthropoy/>

[2] Περίληψη της Απόφασης, όπως δημοσιεύθηκε από το Δικαστήριο: <https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:%22003-7380289-10089391%22}>,

Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, «Δικαίωση από το ΕΔΔΑ για το Φαρμακονήσι: Συνέντευξη Τύπου την Δευτέρα, 11 Ιουλίου 2022»

<https://www.gcr.gr/el/news/press-releases-announcements/item/2006-dikaiosi-apo-to-edda-gia-to-farmakonisi-synentefksi-tyrou-tin-deftera-11-iouliou>

[3] Δελτίο Τύπου: <https://gcr.gr/el/news/item/peratosi-prokatartikis-exetasis-apo-tin-eisaggelia-toy-naytodikeioy-peiraia-gia-to-nayagio-tis-pyloy/>

[4] Pylos shipwreck: the Greek authorities must ensure that effective investigations are conducted:

<https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/pylos-shipwreck-the-greek-authorities-must-ensure-that-effective-investigations-are-conducted>

Exchange of views on the migrant boat shipwreck off the coast of Greece: extracts:

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/video/exchange-of-views-on-the-migrant-boat-shipwreck-off-the-coast-of-greece-extracts_1243537

[5] <https://www.gcr.gr/el/ekdoseis-media/reports>

Οι παρεμβάσεις του ΕΣΠ

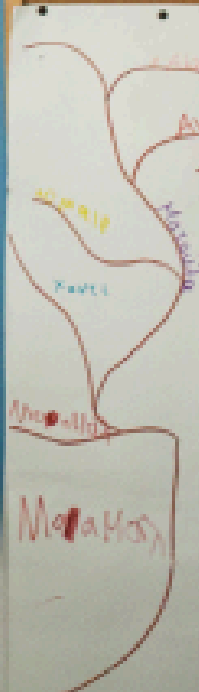
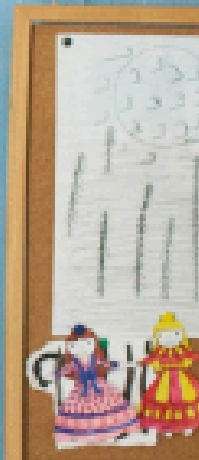

α
ε
ο
υ

κα

καζα
μo

εξι

A. Νομική Βοήθεια

Παροχή νομικής και ψυχοκοινωνικής συνδρομής μέσα από ομάδες υποδοχής

Συνεργάτης: Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2025- 31/12/2025

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα, Θεσσαλονίκη

Το έργο αφορούσε στην παροχή νομικής συνδρομής σε αιτούντες/αιτούσες άσυλο και πρόσφυγες σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου και των λοιπών διαδικασιών που σχετίζονται με το νομικό τους καθεστώς. Το είδος της συνδρομής περιλάμβανε παροχή πληροφοριών, συμβουλευτική και εκπροσώπηση ενώπιον των αρχών κατά τη διαδικασία ασύλου (σε Α' και Β' Βαθμό), κατά τη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης βάσει του Κανονισμού Δουβλίνο III, υποστήριξη αναγνωρισμένων προσφύγων, παρεμβάσεις με σκοπό την προστασία από παράνομη αναγκαστική απομάκρυνση και τη διασφάλιση πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου.

Επιπλέον το έργο αφορούσε στην παροχή ψυχοκοινωνικής συνδρομής και περιλάμβανε παροχή πληροφοριών, υποστήριξη κατά τη διαδικασία ασύλου, συμβουλευτική και σχετικές παρεμβάσεις για ιατρικά, εκπαιδευτικά ζητήματα, ζητήματα στέγασης κ.ο.κ.

Στο πλαίσιο του έργου, 785 αιτούντες/αιτούσες άσυλο και πρόσφυγες έλαβαν νομική συνδρομή στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη. Αντίστοιχα 329 άτομα έλαβαν ψυχοκοινωνική συνδρομή.

Πολλές υποθέσεις υποστηρίχθηκαν ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ενώπιον Αστικού και Διοικητικού Δικαστηρίου με θετικό αποτέλεσμα και πολλά έλαβαν προσφυγικό καθεστώς.

Παροχή νομικής υποστήριξης σε άτομα που βρίσκονται υπό συνθήκες κράτησης

Συνεργάτης: Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Περίοδος υλοποίησης : 1/1/2025- 31/12/2025

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα, Θεσσαλονίκη

Το έργο αφορούσε στην παροχή νομικής συνδρομής σε άτομα που βρίσκονται υπό συνθήκες κράτησης με στόχο την διασφάλιση της πρόσβαση τους σε δικαιώματα και στην διαδικασία ασύλου. Η ομάδα πραγματοποίησε τακτικές επισκέψεις σε χώρους κράτησης και αστυνομικά τμήματα της Αττικής, της Θεσσαλονίκης, και αποστολές στα υπόλοιπα Κέντρα κράτησης (Κόρινθος, Παρανέστι, Ξάνθη, Φυλάκιο Ορεστιάδας). Η συνδρομή περιλάμβανε υποστήριξη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου, μέσα από συμβουλευτική και εκπροσώπηση, ενστάσεις ενώπιον των διοικητικών και των δικαστικών αρχών για άρση της κράτησης, παρεμβάσεις ενώπιον Αρχών.

Συνολικά, 125 άτομα που βρίσκονταν υπό συνθήκες κράτησης έλαβαν νομική υποστήριξη στην Αττική και στην Βόρεια Ελλάδα. Η ομάδα υπέβαλε αντιρρήσεις κατά της κράτησης για 50 άτομα ενώπιον της Αστυνομίας και για 14 υποθέσεις ενώπιον των Δικαστηρίων. Πολλές από τις υποθέσεις υποστηρίχθηκαν ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ενώπιον Ποινικών Δικαστηρίων.

Η ομάδα επίσης πραγματοποίησε θεσμικές παρεμβάσεις και υπέβαλλε εκθέσεις ενώπιον Ανεξάρτητων Αρχών και Διεθνών Μηχανισμών προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Οι παρεμβάσεις δεν ωφέλησαν μόνο τις υποστηριζόμενες υποθέσεις, αλλά συνέβαλλαν και στην αντιμετώπιση συστημικών προβλημάτων.

Παροχή νομικής υποστήριξης στα νησιά, τον Έβρο και την Κρήτη

Συνεργάτης : Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Περίοδος υλοποίησης : 1/1/2025– 31/12/2025

Τόπος υλοποίησης: Λέσβος, Κως, Έβρος, Κρήτη

Το έργο αφορούσε στην παροχή νομικής συνδρομής σε αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου και των λοιπών διαδικασιών που σχετίζονται με το νομικό τους καθεστώς. Πιο συγκεκριμένα, οι βασικές ενέργειες αφορούσαν μεταξύ άλλων συμβουλευτική και εκπροσώπηση ενώπιον των αρχών κατά τη διαδικασία ασύλου, κατά τη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης, παρεμβάσεις για την άρση της κράτησης και του γεωγραφικού περιορισμού και ενέργειες για τη διαπίστωση ευαλωτότητας.

Συγκεκριμένα, μέσα στο 2025, 311 αιτούντες/αιτούσες άσυλο και πρόσφυγες έλαβαν νομική συνδρομή. Πολλές υποθέσεις υποστηρίχθηκαν ενώπιον Δικαστηρίων και υποστηρίχθηκαν με αντιρρήσεις κατά της κράτησης. Επιπλέον η ομάδα πραγματοποίησε θεσμικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση συστημικών προβλημάτων που εντοπίζονται στα νησιά.

Παροχή νομικής υποστήριξης σε πρόσφυγες κατά τη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης

Συνεργάτης: Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Περίοδος υλοποίησης : 1/1/2025– 31/12/2025

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα

Το έργο αφορούσε στην παροχή νομικής συνδρομής σε αναγνωρισμένους πρόσφυγες που βρίσκονται στην Ελλάδα έτσι ώστε να επανενωθούν στην Ελλάδα με μέλη της οικογένειάς τους που βρίσκονται στις χώρες

καταγωγής τους ή σε τρίτες χώρες εκτός ΕΕ, δικαίωμα που έχουν βάση του Π.Δ.131/2006. Οι βασικές ενέργειες περιλάμβαναν νομική συμβουλευτική, παρεμβάσεις και εκπροσώπηση ενώπιον των αρμόδιων αρχών (υπηρεσιών, Προξενείων, Πρεσβειών, Διοικητικού Δικαστηρίου κοκ), συνδρομή με την έκδοση των απαραίτητων ταξιδιωτικών και άλλων εγγράφων, πιστοποιητικών και εισιτηρίων για την μεταφορά των μελών οικογένειας στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο του έργου το 2025, υποστηρίχθηκαν 46 υποθέσεις που αφορούσαν σε 192 άτομα (50 πρόσφυγες στην Ελλάδα και 142 μέλη στις χώρες καταγωγής ή σε τρίτες χώρες εκτός ΕΕ). Για τις περισσότερες υποθέσεις έγιναν πολλαπλές παρεμβάσεις ενώπιον των αρμόδιων αρχών. Επιπλέον η ομάδα υποστήριξε τρεις υποθέσεις ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η διαδικασία έχει πολλά δομικά και συστημικά προβλήματα, απαιτούνται πολλαπλές νομικές ενέργειες και οι περισσότερες υποθέσεις βρίσκονται σε εξέλιξη για πολλά χρόνια μέχρι να ολοκληρωθούν. Παρόλα αυτά, με τη συνδρομή του ΕΣΠ, εντός του 2025 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η διαδικασία για 10 υποθέσεις και 24 άτομα ήρθαν στην Ελλάδα και επανενώθηκαν με την οικογένειά τους.

B. Υποστήριξη Ευάλωτων

Παροχή υπηρεσιών σε θύματα βασανιστηρίων

Χρηματοδότηση: United Nations Voluntary Fund for Victims of Torture (UNVFVT), Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2025- 31/12/2025

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα

Το πρόγραμμα στοχεύει στον εντοπισμό και την αναγνώριση θυμάτων βασανιστηρίων και άλλων μορφών σοβαρής βίας μεταξύ των αιτούντων διεθνή προστασία στην Ελλάδα. Κύριος σκοπός του είναι η παροχή ολιστικής (ψυχολογικής, κοινωνικής και νομικής) υποστήριξης για την εξασφάλιση της αποκατάστασης των θυμάτων και της πρόσβασής τους στο άσυλο, καθώς και η τεκμηρίωση περιπτώσεων βασανιστηρίων για την καταπολέμηση της ατιμωρησίας. Επιπλέον, συμβάλλει στην ενίσχυση της εθνικής ικανότητας για την προστασία των θυμάτων.

Στο πλαίσιο του έργου, το ΕΣΠ παρέχει ολοκληρωμένη νομική συνδρομή και εκπροσώπηση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου, περιλαμβανομένων των προσφυγών κατά απορριπτικών αποφάσεων, της εκπροσώπησης στα δικαστήρια και των διαδικασιών οικογενειακής επανένωσης. Παράλληλα, η Κοινωνική Υπηρεσία προσφέρει σταθερή ψυχοκοινωνική υποστήριξη, συμβουλευτική και ψυχοεκπαίδευση για τη διαχείριση του άγχους (ιδίως πριν και μετά τις συνεντεύξεις ασύλου) και των συνεπειών του τραύματος, καθώς και συνοδείες σε νοσοκομεία και δημόσιες υπηρεσίες. Επιπρόσθετα, οι κοινωνικοί λειτουργοί υποστηρίζουν ενεργά τα θύματα στην αναζήτηση στέγης και εργασίας, στην εγγραφή τους σε εκπαιδευτικά προγράμματα, στην ένταξη των παιδιών τους στο σχολείο, καθώς και στην κάλυψη βασικών βιοποριστικών αναγκών μέσω της διανομής ειδών πρώτης ανάγκης (Non-Food Items) και

της παραπομπής σε εξειδικευμένες ιατρικές και ψυχιατρικές δομές.

Παρά τις σημαντικές δυσκολίες που προέκυψαν, όπως η διαμονή πολλών θυμάτων σε απομακρυσμένες δομές μακριά από την Αθήνα, η έλλειψη στέγασης για όσους αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες, καθώς και ο αποκλεισμός τους από τη δημόσια υγεία λόγω καθυστερήσεων στην έκδοση νομιμοποιητικών εγγράφων, το έργο σημείωσε εξαιρετικά αποτελέσματα χάρη στις άμεσες παρεμβάσεις και το ισχυρό δίκτυο συνεργασιών με άλλους ΜΚΟ και ιατρικούς φορείς. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, το ΕΣΠ υποστήριξε συνολικά 91 επωφελούμενους (52 άμεσα θύματα βασανιστηρίων και 39 μέλη των οικογενειών τους), προερχόμενους κυρίως από την Τουρκία, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και το Ιράκ, παρέχοντας σε όλους νομικές και κοινωνικές υπηρεσίες. Ένα από τα πιο σημαντικά επιτεύγματα της χρονιάς ήταν η επιτυχής έκβαση, ύστερα από μακροχρόνια δικαστική διεκδίκηση, της υπόθεσης ενός Τούρκου αιτούντος άσυλο που βρισκόταν σε νομικό κενό για περίπου δέκα χρόνια το 2025, το δικαστήριο αναγνώρισε τον κίνδυνο δίωξής του λόγω της πολιτικής του δράσης και των βασανιστηρίων που είχε υποστεί, χορηγώντας του τελικά το προσφυγικό καθεστώς.

Power to UAMs: Ensuring Equal Access, Participation, and Voice at the Local Level

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Ένωση (EACEA, CERV-2024-CHILD)

Εταίροι: Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (Coordinator), Bridge EU, Caritas International, Nadoe, Ecpat, Solidarity Now, Tarki

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2025- 31/12/2025

Το έργο στοχεύει στη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των ασυνόδευτων ανηλίκων σε ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες σε τοπικό επίπεδο. Μέσω της αναγνώρισης υφιστάμενων κενών και της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των βασικών εμπλεκόμενων φορέων, η πρωτοβουλία συμβάλλει στην ανάπτυξη βιώσιμων και συμπεριληπτικών συστημάτων υποστήριξης για παιδιά που ζουν χωρίς γονική φροντίδα.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, το έργο επικεντρώνεται στα εξής στην βελτίωση της τεκμηρίωσης μέσω της συλλογής συγκρίσιμων ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων σχετικά με τις ανάγκες των ασυνόδευτων ανηλίκων και την πρόσβασή τους σε τοπικές υπηρεσίες, την ενίσχυση του τοπικού συντονισμού με τη συμμετοχή των αρμόδιων φορέων σε ομάδες εργασίας και τακτικές συναντήσεις διαβούλευσης. Την ενδυνάμωση των παιδιών και των νέων μέσω της δημιουργίας πλατφορμών συμμετοχής παιδιών σε κάθε επιλεγμένη περιοχή, διασφαλίζοντας ότι οι απόψεις των ασυνόδευτων ανηλίκων λαμβάνονται υπόψη στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, την ανάπτυξη τοπικών στρατηγικών προσαρμοσμένων στις ιδιαίτερες ανάγκες των ασυνόδευτων ανηλίκων σε κάθε περιοχή, την προώθηση συστημικών αλλαγών μέσω δράσεων συνηγορίας σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της ανάληψης νομικών ενεργειών όπου απαιτείται και την παροχή πρακτικής καθοδήγησης μέσω της ανάπτυξης εργαλειοθήκης (Toolkit) για την υποστήριξη των τοπικών φορέων στη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης των ασυνόδευτων ανηλίκων σε υπηρεσίες.

Αποτελέσματα:

- Να ενισχυθεί ο συντονισμός μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων μέσω της δημιουργίας τακτικών τοπικών ομάδων εργασίας.

- Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να συμμετέχουν ενεργά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων μέσω των πλατφορμών συμμετοχής παιδιών.
- Να αναπτυχθούν τοπικές στρατηγικές που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ασυνόδευτων ανηλίκων σε όλες τις περιοχές παρέμβασης.
- Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού και τις ειδικές ανάγκες των ασυνόδευτων ανηλίκων.
- Να συμβάλλει με δράσεις συνηγορίας στην προώθηση νομικών ενεργειών και μακροπρόθεσμων συστημικών βελτιώσεων πολιτικής.

REACHing: REinforcing Assistance to viCtims of Human trafficking

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Ένωση (AMIF-2024-TF2-AG-THB)

Εταίροι: Forum Refugies (Coordinator), Cesie Ente del Terzo Settore, Fondazione International Rescue Committee Italia ETS (IRC Italia), Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες

Περίοδος υλοποίησης: 1/7/2025- 30/6/2027

Το REACHing αποτελεί μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία που στοχεύει στην ενίσχυση της ανταπόκρισης στα φαινόμενα εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο των συστημάτων ασύλου. Αποστολή του έργου είναι η δημιουργία ενός δικτύου κινητών ομάδων επιχειρησιακών εμπειρογνομόνων, οι οποίες θα δραστηριοποιούνται σε πλατφόρμες καταγραφής, δομές φιλοξενίας και προγράμματα ένταξης. Οι ομάδες αυτές θα παρακολουθούν και θα ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες ανάγκες τόσο των επαγγελματιών πρώτης γραμμής όσο και των θυμάτων, αξιοποιώντας υφιστάμενα εθνικά

και ευρωπαϊκά εργαλεία αναγνώρισης και υποστήριξης. Ανάλογα με το εθνικό πλαίσιο κάθε χώρας, οι παρεμβάσεις ενδέχεται να επεκτείνονται και στην υποστήριξη ανηλίκων.

Κάθε χώρα-εταίρος θα συστήσει τη δική της κινητή ομάδα, προσαρμοσμένη στις εθνικές ανάγκες, με βασικές αποστολές την υποστήριξη επαγγελματιών μέσω παροχής εξειδικευμένης γνώσης, πόρων και καθοδήγησης σε θέματα εμπορίας ανθρώπων, ασύλου και συστημάτων προστασίας, την παροχή άμεσης υποστήριξης στα θύματα κατά τη διάρκεια των διαδικασιών ασύλου και σε όλη τη διαδικασία ένταξης, την ενίσχυση της συνεργασίας και του συντονισμού με θεσμικούς φορείς σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και την προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας μέσω της ανταλλαγής γνώσεων, επιχειρησιακών πρακτικών και εμπειρίας υποθέσεων στους τομείς του ασύλου και της εμπορίας ανθρώπων.

Αποτελέσματα και αναμενόμενος αντίκτυπος:

- Να ενδυναμώσει τους επιζώντες μέσω στοχευμένων δράσεων που ενισχύουν την αυτοπεποίθηση και την ανθεκτικότητά τους.
- Να διευκολύνει την ανταλλαγή γνώσεων και καλών πρακτικών μεταξύ των κινητών ομάδων, συμβάλλοντας σε μια συντονισμένη ευρωπαϊκή απόκριση σε ένα παγκόσμιο ζήτημα.
- Προωθήσει τη διεθνή συνεργασία, μέσω εκπαιδευτικών επισκέψεων, με στόχο την ενίσχυση της προστασίας των μετακινούμενων πληθυσμών

DIRECT: Develop coordination with Migrants to Enhance Inclusion of Trafficked People

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Ένωση (AMIF-2022-TF1-AG-THB)

Εταίροι: Associazione della Croce Rossa Italiana (Coordinator), Associazione Iroko Onlus, International Rescue Committee IRC Deutschland, Het Nederlandse Rode Kruis, Stichting Fairwork, Cruz Roja Espanola και Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες

Περίοδος υλοποίησης: 1/4/2023- 31/5/2025

Το DIRECT αποσκοπεί στην πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων και την προώθηση της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών που θεωρούνται θύματα εμπορίας ανθρώπων, στην Ιταλία, τις Κάτω Χώρες, τη Γερμανία, την Ισπανία και την Ελλάδα, οι οποίες φιλοξενούν σημαντικό αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών και δέχονται αυξανόμενη ροή μεταναστών και προσφύγων μέσω της Μεσογείου και των βαλκανικών οδών. Στο πλαίσιο αυτό οι εταίροι παρέιχαν εξειδικευμένη κατάρτιση σε τεχνικά επαγγέλματα και σε κοινωνικές δεξιότητες με στόχο την ενδυνάμωση τους, ενώ παράλληλα απευθύνθηκε σε κοινότητες και σε επαγγελματίες πρώτης γραμμής για ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση.

Στην Ελλάδα η παροχή υπηρεσιών περιλάμβανε νομική συμβουλευτική, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, συμβουλευτική για την απασχόληση και διευκόλυνση της πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες. Πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις μέσω ομάδων εστίασης με υπάρχοντα δίκτυα οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στην Αθήνα.

Παράλληλα, έλαβαν χώρα ενημερωτικές συνεδρίες και δράσεις ευαισθητοποίησης στην Αθήνα, υποστήριξη θυμάτων εμπορίας

ανθρώπων με εξειδικευμένες συνεδρίες και υπηρεσίες προσανατολισμού.

Αποτελέσματα:

- Αξιολόγηση και εκτίμηση κινδύνου σε 129 άτομα που διατρέχουν κίνδυνο εμπορίας με εξειδικευμένη νομική συμβουλευτική και υποστήριξη, καθώς και συμπληρωματικές υπηρεσίες για τις ευρύτερες κοινωνικές τους ανάγκες.
- Εξατομικευμένη εργασιακή συμβουλευτική σε 39 άτομα, προσανατολισμό σε επαγγέλματα και διασύνδεση με την αγορά εργασίας, παρέχοντας εργαστήρια ενδυνάμωσης και ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων, βασισμένα στη μεθοδολογία που θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο του έργου.
- Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση κοινοτήτων με στοχευμένες συναντήσεις και εργαστήρια ανάπτυξης δεξιοτήτων σε 133 άτομα και καμπάνια ενημέρωσης και διάχυσης αποτελεσμάτων η οποία προσέγγισε πάνω από 3.000 άτομα μέσω αλληλεπιδράσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Γ. Ένταξη

Helios+ : «Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας» στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Χρηματοδότηση: ΕΣΠΑ 2021- 2027: Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους, Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Πελοπόννησος» (Κωδικός ΟΠΣ: 6018672)

Εταίροι: Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ)

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2025- 30/6/2026

Τόπος υλοποίησης: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Το έργο αφορούσε στην υποστήριξη της ένταξης πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας και στην αυτόνομη διαβίωση στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, μέσω της λειτουργίας του Κέντρου HELIOS+ και της ανάπτυξης δράσεων διασύνδεσης με εργοδότες, εντοπισμού διαθέσιμων κατοικιών και ενίσχυσης της συνεργασίας με τοπικούς φορείς.

Στο πλαίσιο του έργου ολοκληρώθηκε η μίσθωση και έναρξη λειτουργίας του Κέντρου HELIOS+ από τον Μάρτιο του 2025, ενώ πραγματοποιήθηκαν τακτικές συναντήσεις συντονισμού με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης καθώς και δράσεις δημοσιότητας και δικτύωσης σε επίπεδο Περιφέρειας.

Στον τομέα της αυτόνομης διαβίωσης εντοπίστηκαν συνολικά 120 διαθέσιμα διαμερίσματα προς αξιολόγηση, εκ των οποίων 18 κρίθηκαν κατάλληλα και καταχωρήθηκαν στην πλατφόρμα heliospiti, ενισχύοντας τις δυνατότητες πρόσβασης των ωφελούμενων σε αυτόνομη στέγαση. Παράλληλα, δημιουργήθηκε και επικαιροποιείται βάση δεδομένων δυνητικών εργοδοτών, πραγματοποιήθηκε χαρτογράφηση επιχειρήσεων της Περιφέρειας και υλοποιήθηκαν 4 συναντήσεις διασύνδεσης με εργοδότες, με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ωφελούμενων στην τοπική αγορά εργασίας.

Το 2025 αποτέλεσε έτος ανάπτυξης των βασικών δομών υλοποίησης του προγράμματος στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και έθεσε τις βάσεις για την περαιτέρω ενίσχυση των δράσεων ένταξης κατά το επόμενο διάστημα.

Helios+ : «Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας» στην Βορείου Αιγαίου

Χρηματοδότηση: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» (Κωδικός ΟΠΣ: 6018685)

Εταίροι: Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ), Ηλιακτίδα Α.Μ.Κ.Ε. (ως εταίρος υλοποίησης σε περιφερειακό επίπεδο)

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2026- 31/8/2026

Τόπος υλοποίησης: Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Το έργο αφορούσε στην υποστήριξη της ένταξης πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας και στην αυτόνομη διαβίωση στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, μέσω της λειτουργίας του Κέντρου HELIOS+ και της ανάπτυξης συνεργασιών με εργοδότες, ιδιοκτήτες ακινήτων και τοπικούς φορείς.

Στο πλαίσιο του έργου ολοκληρώθηκε η μίσθωση και ο εξοπλισμός του Κέντρου HELIOS+, το οποίο τέθηκε σε πλήρη λειτουργία από τον Αύγουστο του 2025. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν 11 αναρτήσεις ενημέρωσης και προβολής του προγράμματος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του ΕΣΠ.

Στον τομέα της αυτόνομης διαβίωσης εντοπίστηκαν 50 διαθέσιμα διαμερίσματα εκ των οποίων 23 επαληθεύθηκαν ως κατάλληλα και καταχωρήθηκαν στην πλατφόρμα heliospiti, ενισχύοντας τις δυνατότητες πρόσβασης των ωφελούμενων σε στέγαση.

Στον τομέα της προώθησης της απασχόλησης πραγματοποιήθηκαν 23 συναντήσεις με δυνητικούς εργοδότες σε Λέσβο, Σάμο και Χίο, μέσω των οποίων προέκυψαν συνολικά πάνω από 40 νέες θέσεις εργασίας, ενώ ολοκληρώθηκε επιτυχώς μία πρόσληψη ωφελούμενου.

Οι δράσεις του προγράμματος συνέβαλαν στη

διεύρυνση του δικτύου συνεργασίας με τοπικούς φορείς και επιχειρήσεις και στην ενίσχυση των προοπτικών ένταξης των ωφελούμενων στην αγορά εργασίας και την τοπική κοινωνία της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Helios+ : «Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας» στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Χρηματοδότηση: ΕΣΠΑ 2021- 2027:

Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους, Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Κωδικός ΟΠΣ: 6018663)

Εταίροι: Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ)

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2025- 31/10/2026

Τόπος υλοποίησης: Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Το έργο αφορούσε στην υποστήριξη της ένταξης πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας και στην αυτόνομη διαβίωση στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, μέσω της λειτουργίας του Κέντρου HELIOS+ και της ανάπτυξης συνεργασιών με εργοδότες, ιδιοκτήτες ακινήτων και τοπικούς φορείς.

Στο πλαίσιο του έργου ολοκληρώθηκε η μίσθωση και λειτουργία του Κέντρου HELIOS+ στην Καβάλα, ενώ πραγματοποιήθηκαν τακτικές δράσεις συντονισμού με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης και 11 αναρτήσεις ενημέρωσης και προβολής του προγράμματος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του ΕΣΠ.

Στον τομέα της προώθησης της απασχόλησης πραγματοποιήθηκαν 5 συναντήσεις με δυνητικούς εργοδότες και συνεχίστηκε η συστηματική χαρτογράφηση της τοπικής αγοράς εργασίας, με την καταγραφή τουλάχιστον 59 επιχειρήσεων και φορέων ως δυνητικών συνεργατών. Παράλληλα, στον τομέα της αυτόνομης διαβίωσης εντοπίστηκαν 47 διαθέσιμα ακίνητα προς

αξιολόγηση για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών των ωφελούμενων.

Το 2025 αποτέλεσε έτος ανάπτυξης των βασικών δομών και συνεργασιών του προγράμματος στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, θέτοντας τις βάσεις για την περαιτέρω ενίσχυση των δράσεων ένταξης κατά το επόμενο διάστημα.

Helios+ : «Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας» στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Χρηματοδότηση: ΕΣΠΑ 2021- 2027: Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους, Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα» (Κωδικός ΟΠΣ: 6018675)

Εταίροι: Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ)

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2025- 31/12/2026

Τόπος υλοποίησης: Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Το έργο αφορούσε στην υποστήριξη της ένταξης πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας και στην αυτόνομη διαβίωση στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, μέσω της λειτουργίας του Κέντρου HELIOS+ και της ανάπτυξης συνεργασιών με εργοδότες, ιδιοκτήτες ακινήτων και τοπικούς φορείς.

Στο πλαίσιο του έργου ολοκληρώθηκε η μίσθωση και λειτουργία του Κέντρου HELIOS+ στην Πάτρα, ενώ πραγματοποιήθηκαν 11 αναρτήσεις ενημέρωσης και προβολής του προγράμματος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του ΕΣΠ και αναπτύχθηκαν συνεργασίες με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, τη ΔΥΠΑ και επαγγελματικούς συλλόγους.

Στον τομέα της προώθησης της απασχόλησης πραγματοποιήθηκαν 23 συναντήσεις με εργοδότες και συναφείς φορείς, μέσω των οποίων προέκυψαν 7 νέες θέσεις εργασίας, ενώ ολοκληρώθηκε 1 πρόσληψη ωφελούμενου.

Παράλληλα, συνεχίστηκε η συστηματική χαρτογράφηση επιχειρήσεων και η διατήρηση βάσης δεδομένων δυνητικών εργοδοτών σε επίπεδο Περιφέρειας.

Στον τομέα της αυτόνομης διαβίωσης εντοπίστηκαν συνολικά 951 διαθέσιμα ακίνητα προς αξιολόγηση, ενώ 16 διαμερίσματα επαληθεύθηκαν ως κατάλληλα και καταχωρίστηκαν στην πλατφόρμα heliospiti. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε δράση εστιασμένης συζήτησης (focus group) με ωφελούμενους σχετικά με ζητήματα κοινωνικής ένταξης και συμμετοχής στην τοπική κοινωνία.

Οι δράσεις του προγράμματος συνέβαλαν στη διαμόρφωση σταθερού δικτύου συνεργασιών με τοπικούς φορείς και επιχειρήσεις και στην ενίσχυση των δυνατοτήτων πρόσβασης των ωφελούμενων σε ευκαιρίες στέγασης και απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Thesaurus V – Theatre-Play and Thrive

Χρηματοδότηση: Fondation Alta Mane

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2025- 31/12/2025

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα, Διαπολιτισμικό Κέντρο ΠΥΞΙΔΑ

Το έργο “Thesaurus V – Theatre-Play and Thrive” ολοκληρώθηκε με επιτυχία, ενισχύοντας την ψυχοεκπαιδευτική υποστήριξη και την κοινωνική ένταξη παιδιών προσφύγων, μεταναστών και ασυνόδευτων ανηλίκων. Μέσα από θεατρικά και καλλιτεχνικά εργαστήρια, δράσεις για τα δικαιώματα του παιδιού και συμμετοχή σε εκδηλώσεις, υποστηρίχθηκαν συνολικά 184 παιδιά και έφηβοι ηλικίας 6-17 ετών.

Θεατρικά και καλλιτεχνικά εργαστήρια: Υλοποιήθηκαν 149 εργαστήρια που προώθησαν την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, την ελεύθερη έκφραση συναισθημάτων και την ομαδική συνεργασία.

Τα παιδιά ανέπτυξαν δεξιότητες επικοινωνίας και ενδυνάμωσης μέσα από βιωματικές δραστηριότητες και θεατρικό παιχνίδι.

Εργαστήρια δικαιωμάτων του παιδιού: Μέσα από 8 εργαστήρια βιβλίου, τα παιδιά και οι έφηβοι ενημερώθηκαν για τα δικαιώματά τους μέσω δημιουργικών μεθόδων και συμμετοχικού διαλόγου.

Εκδηλώσεις και Φεστιβάλ: Τα παιδιά ήρθαν σε επαφή με την ευρύτερη κοινότητα μέσα από 7 μεγάλες δράσεις, όπως φεστιβάλ ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θεατρικές παραστάσεις, καλοκαιρινό camp και το Φεστιβάλ Ειρήνης στη Λέσβο, ενισχύοντας την αίσθηση ένταξης και κοινωνικής αναγνώρισης.

Παρά τις δυσκολίες, κυρίως λόγω των γλωσσικών εμποδίων, καταφέραμε να δημιουργήσουμε έναν ασφαλή και ανοιχτό χώρο, όπου όλα τα παιδιά ένιωσαν άνετα να εκφραστούν και να νιώσουν ότι ανήκουν. Η ανταπόκρισή τους ήταν πολύ θετική και, σταδιακά, φάνηκαν ουσιαστικές βελτιώσεις τόσο στη διαχείριση των συναισθημάτων τους όσο και στις κοινωνικές τους δεξιότητες. Αυτό δείχνει πόσο σημαντικές είναι τέτοιες δράσεις, καθώς συμβάλλουν ουσιαστικά στην ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη και στη μελλοντική τους πορεία.

Υπηρεσίες Παιδοψυχολόγου- Διαπολιτισμικό Κέντρο ΠΥΞΙΔΑ

Χρηματοδότηση: Ιδιώτης δωρήτρια

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2025- 31/12/2025

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα, Διαπολιτισμικό Κέντρο ΠΥΞΙΔΑ

Το έργο παροχής υπηρεσιών παιδοψυχολόγου ολοκληρώθηκε με επιτυχία, επιτυγχάνοντας σημαντικά αποτελέσματα στην προαγωγή της ψυχικής υγείας, της ανθεκτικότητας και της κοινωνικής ένταξης ευάλωτων παιδιών προσφύγων και μεταναστών. Το πρόγραμμα

περιλάμβανε ατομικές συνεδρίες, ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις, συμβουλευτική γονέων και ψυχοεκπαιδευτικές ομάδες, δημιουργώντας ένα ευρύ φάσμα υποστηρικτικών υπηρεσιών. Συνολικά 78 άτομα (41 ανήλικοι και 37 γονείς, από 36 οικογένειες) υποστηρίχθηκαν σταθερά κατά τη διάρκεια του έτους.

Ψυχολογική υποστήριξη παιδιών: Προώθησε τη βελτίωση της συναισθηματικής ευημερίας και την ανάπτυξη δεξιοτήτων αντιμετώπισης δυσκολιών. Μέσα από παρεμβάσεις όπως η Θεραπεία μέσω Τέχνης και Παιχνιδιού, και η Γνωσιακή-Συμπεριφορική Θεραπεία, τα παιδιά (με μεγαλύτερη συγκέντρωση στις ηλικίες 11-15 ετών) έλαβαν βοήθεια για ζητήματα άγχους, κατάθλιψης, μαθησιακών δυσκολιών και μετατραυματικού στρες.

Συμβουλευτική γονέων: Οι γονείς υποστηρίχθηκαν για την ενίσχυση των γονεϊκών τους δεξιοτήτων, τη διαχείριση του άγχους προσαρμογής σε μια νέα χώρα και τη βελτίωση της ενδοοικογενειακής επικοινωνίας μέσα από στοχευμένες συνεδρίες.

Ομαδικές και ψυχοεκπαιδευτικές δράσεις: Στο πλαίσιο του καλοκαιρινού camp τον Ιούλιο, υλοποιήθηκαν ψυχοεκπαιδευτικές ομάδες εφήβων με θέματα όπως η διαχείριση του άγχους και η πρόληψη της κακοποίησης, αναδεικνύοντας τη σημασία των προληπτικών ομαδικών παρεμβάσεων.

Παρά τις προκλήσεις, όπως η πολυπλοκότητα των περιστατικών, τα πολιτισμικά/γλωσσικά εμπόδια και οι δυσκολίες στη σταθερή προσέλευση για όσους διέμεναν σε δομές φιλοξενίας εκτός κέντρου, το έργο πέτυχε ουσιαστικά αποτελέσματα.

Δ. Έρευνα, Παρακολούθηση-Εποπτεία (Monitoring)- Άσκηση θεσμικής πίεσης (Συνηγορία)

RELEASE Project - pRotEcting migrant childrEn AgainSt detention through the EU Charter

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Ένωση (CERV-2023-CHAR-LITI)

Εταίροι: International Commission of Jurists European Institutions (Coordinator), Aditus Foundation, Défense des Enfants International, Forum for Human Rights, Helsinki Foundation for Human Rights, Foundation for Access to Rights και Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες

Περίοδος υλοποίησης: 3/2024- 2/2026

Το έργο επιδιώκει να εμβαθύνει με ιδιαίτερη έμφαση στις στρατηγικές δικαστικές διαδικασίες και στις εναλλακτικές λύσεις προς την κράτηση (AtD) για τα παιδιά μετανάστες που κινδυνεύουν να υποβληθούν σε παράνομη κράτηση ή των οποίων τα δικαιώματα ενδέχεται να παραβιαστούν σε εναλλακτικές λύσεις προς την κράτηση. Ο κύριος στόχος του έργου είναι να συμβάλει σε ένα ευνοϊκό περιβάλλον στην ΕΕ για την προστασία των παιδιών μεταναστών από την κράτηση. Ο βασικός μακροπρόθεσμος επιδιωκόμενος αντίκτυπος είναι να διασφαλιστεί ότι η αρχή του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού θα γίνει ένα πιο σημαντικό στοιχείο της νομολογίας της ΣΠΚ του ΟΗΕ, του ΕΔΔΑ και του ΔΕΕ.

Στο πλαίσιο του έργου, το ΕΣΠ διοργάνωσε και υλοποίησε Εθνική Εκπαίδευση στην Αθήνα τον Φεβρουάριο του 2025, εστιάζοντας στη νομική υπεράσπιση και στη στρατηγική διεκδίκηση υποθέσεων. Παράλληλα, συμμετείχε σε Διακρατικά Εργαστήρια

Ανταλλαγής και φιλοξένησε το 3ο Εργαστήριο στην Αθήνα τον Οκτώβριο του 2025 για την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας. Επιπλέον, τον Ιανουάριο του 2026 υλοποιήθηκαν στοχευμένες συνεδρίες καθοδήγησης (mentoring) για νομικούς, επικεντρωμένες σε πραγματικές υποθέσεις ασυνόδευτων ανηλίκων και στις πρακτικές διοικητικής κράτησης. Η οργάνωση ανέλαβε επίσης τη συλλογή και υποβολή νέων υποθέσεων για την ενημέρωση της διαδικτυακής βάσης νομολογίας της ICJ, καθώς και τη μετάφραση και προσαρμογή στα ελληνικά δεδομένα του «Οδηγού για Δικηγόρους» και του οπτικοακουστικού/ενημερωτικού υλικού για τους μετανάστες.

Μέσα από τις παραπάνω δράσεις, 27 νομικοί, εκπρόσωποι θεσμικών φορέων και μέλη ΜΚΟ εκπαιδεύτηκαν σε εθνικό επίπεδο, ενώ 32 ειδικοί από την Ελλάδα και την Ευρώπη αντάλλαξαν καλές πρακτικές, ενισχύοντας το δίκτυο προστασίας των δικαιωμάτων των παιδιών. Η διαδικτυακή βάση της ICJ εμπλουτίστηκε επιτυχώς με επτά (7) νέες ελληνικές υποθέσεις στρατηγικής σημασίας, προσφέροντας ένα πολύτιμο εργαλείο σε νομικούς διεθνώς. Παράλληλα, ο μεταφρασμένος «Οδηγός για Δικηγόρους» αναρτήθηκε δημόσια και έγινε άμεσα προσβάσιμος στους επαγγελματίες του πεδίου. Τέλος, εξασφαλίστηκε η έγκυρη ενημέρωση των ίδιων των επωφελούμενων, καθώς τυπώθηκαν και διανεμήθηκαν ενημερωτικά φυλλάδια σε τέσσερις γλώσσες (Φαρσί, Αραβικά, Αγγλικά, Νταρί), παρέχοντας στους κρατούμενους μετανάστες κρίσιμες πληροφορίες για τα δικαιώματά τους και τις διαθέσιμες νομικές προσφυγές.

Δείτε τη σειρά [συνεντεύξεων με νομικούς](#) από 4 χώρες της ΕΕ για τις προκλήσεις και τα δικαιώματα παιδιών με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

EQUAL: Empowering communities for intersectional justice and litigation

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Ένωση (CERV-2024-CHAR-LITI-LITIGATION)

Εταίροι: Awen Amenca (Coordinator), Coalizione Italiana per le Libertae i diritti e civili, Pro Bono Publico, Forum pro Lidska Prava, The European Roma Rights Centre, Validity Alapitvany- Kozpont a mentalis Serulek Jogaiert, Bridge EU, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες

Περίοδος υλοποίησης: 1/7/2025- 30/6/2027

Το EQUAL είναι μια διακρατική δράση που στοχεύει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι περιθωριοποιημένες κοινότητες, όπως οι πρόσφυγες και μετανάστες, οι Ρομά και τα άτομα με αναπηρία, κατά την πρόσβασή τους στη δικαιοσύνη. Το έργο αποσκοπεί στον εντοπισμό αυτών των κοινών προκλήσεων, στην ενδυνάμωση των κοινοτήτων ώστε να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους, και στην ενίσχυση των κοινών δράσεων μεταξύ των δικηγόρων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Παράλληλα, επιδιώκει να διασφαλίσει ότι τα νομικά εργαλεία, όπως ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, εφαρμόζονται ισότιμα σε όλες τις περιθωριοποιημένες ομάδες.

Κατά τη διάρκεια των δύο ετών του προγράμματος, υλοποιούνται και προβλέπονται στοχευμένες δράσεις ενδυνάμωσης των περιθωριοποιημένων ομάδων. Πιο συγκεκριμένα, οργανώνονται εστιασμένες συζητήσεις μεταξύ επαγγελματιών της Κοινωνίας των Πολιτών και των ίδιων των ομάδων, με στόχο την καταγραφή των εμποδίων που συναντούν κατά την πρόσβαση σε νομικές διαδικασίες και δικαιώματα. Επιπρόσθετα, το πρόγραμμα προχωρά στη δημιουργία ομάδων βοηθών νομικών υπηρεσιών, καθώς και στη δημιουργία Νομικών Κλινικών. Τέλος, το έργο ολοκληρώνεται με δράσεις συνηγορίας, οι

οποίες στοχεύουν στην προώθηση μιας διαθεματικής και κοινοτικά καθοδηγούμενης στρατηγικής για τη χρήση των δικαστικών διαδικασιών.

WING: EmpoWERING Actors in Civic Space Protection

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Ένωση (CERV-2024-CHAR-LITI-CIVIC)

Εταίροι: Fondazione Iniziative e studio sulla multiethnicita ente del terzo settore (Coordinator), Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants ASBL, Oxfam Italia Onlus Associazione, Fundacja Ocalenie, Groupe d'Information et de Soutien aux Travailleurs Immigres, Magyar Helsinki Bizottsag, Youngminds SRL και Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες

Περίοδος υλοποίησης: 1/6/2025- 31/5/2027

Το WING είναι μια διακρατική δράση που στοχεύει στην αντιμετώπιση της αυξανόμενης ποινικοποίησης της αλληλεγγύης προς τους μετανάστες στην ΕΕ. Στόχος της είναι η προώθηση των δικαιωμάτων και των αξιών μέσω της ενδυνάμωσης των φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών (ΚτΠ), ώστε να προλαμβάνουν και να αντιμετωπίζουν την ποινικοποίηση της αλληλεγγύης προς τους μετανάστες και τις συνέπειές της. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τη συλλογή και παρακολούθηση περιστατικών, τη δημιουργία πολυπαραγοντικών και πολυδιάστατων λύσεων, τις εθνικές και διακρατικές ανταλλαγές, τον διάλογο μεταξύ των φορέων της ΚτΠ, καθώς και τη διεξαγωγή δράσεων ευαισθητοποίησης.

Στα δύο χρόνια διάρκειας του προγράμματος, υλοποιούνται και προβλέπονται ποικίλες ενέργειες, όπως η δημιουργία μιας διαδικτυακής Βάσης Δεδομένων για τουλάχιστον 200 υποθέσεις και εμπειρίες οργανώσεων και ατόμων που έχουν ποινικοποιηθεί. Επιπλέον, αναπτύσσεται ένα

Μεθοδολογικό Σημείωμα που θα συνδυάζει διαφορετικές μεθοδολογίες για την παρακολούθηση της ποινικοποίησης, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την εκπαίδευση φορέων της ΚτΠ. Το έργο περιλαμβάνει επίσης την εμπλοκή φορέων της ΚτΠ στη δημιουργία πολυπαραγοντικών και πολυδιάστατων λύσεων για την αντιμετώπιση και πρόληψη της ποινικοποίησης, οι οποίες θα αποτυπωθούν σε ενημερωτικά γραφήματα (Infographics).

Παράλληλα, πραγματοποιείται χαρτογράφηση των φορέων της ΚτΠ και δημιουργούνται ευκαιρίες για συζήτηση λύσεων μέσω Εθνικών και Διακρατικών Εργαστηρίων και άλλων εκδηλώσεων. Τέλος, προβλέπεται η δημιουργία ενός Policy Brief με συστάσεις για την ενδυνάμωση των φορέων της ΚτΠ, καθώς και η διεξαγωγή μιας ευρείας Εκστρατείας Ευαισθητοποίησης για 5.000 φορείς από όλη την ΕΕ σχετικά με την έκταση και τον αντίκτυπο της ποινικοποίησης, σε συνδυασμό με μια Εκστρατεία Ενημέρωσης για τη διάδοση λύσεων.

EU Funds for Fundamental Rights- FURI

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Ένωση (EACEA, CERV-2023-CHAR-LITI CHARTER)

Εταίροι: Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (Coordinator), Bridge EU, Awen Amenca, European Network on Independent Living, Stowarzyszenie Instytut Niezaleznego Zycia, Nezavisima Ekspertna Mrezha Nie Sdruzhenie, Policy Center for Roma and Minorities, Validity Alapitvany, Partners Hungary Alapitvany

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2024- 28/2/2026

Το έργο FURI στοχεύει στη διασφάλιση ότι τα ευρωπαϊκά κονδύλια αξιοποιούνται με πλήρη σεβασμό στα θεμελιώδη δικαιώματα ευάλωτων ομάδων, όπως οι Ρομά, τα άτομα με αναπηρίες και οι πρόσφυγες/μετανάστες. Μέσα από συνεργασίες με οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών,

δημόσιες αρχές και μέσα ενημέρωσης, το έργο ενισχύει την πρόληψη και αντιμετώπιση παραβιάσεων, σε ευθυγράμμιση με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

Οι βασικές δράσεις περιλαμβάνουν:

- εργαστήρια ενίσχυσης ικανοτήτων,
- δράσεις συνηγορίας,
- ανάπτυξη και αξιοποίηση νομικών εργαλείων (στρατηγική δικαστική παρέμβαση, καταγγελίες, προτάσεις πολιτικής).

Το έργο συμβάλλει στη βελτίωση της πρόσβασης των ωφελούμενων σε ποιοτικές υπηρεσίες και στην ενίσχυση της κοινωνικής τους ένταξης.

Τον Απρίλιο του 2025, το ΕΣΠ δημοσίευσε την έκθεση «Θεμελιώδη Δικαιώματα και Ευρωπαϊκές Χρηματοδοτήσεις», εξετάζοντας τη συμμόρφωση συγχρηματοδοτούμενων έργων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Η έρευνα ανέλυσε 28 προγράμματα συνολικού ύψους 828 εκατ. ευρώ και ανέδειξε κρίσιμα ζητήματα ως προς τη συμβατότητα της Ελλάδας με τις σχετικές υποχρεώσεις.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται:

- στη χρήση εξοπλισμού χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ σε περιστατικά επαναπροωθήσεων, όπως καταγράφονται και από το Γραφείο Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της FRONTEx,
- σε συστηματικές παραβιάσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου, των συνθηκών υποδοχής και της διοικητικής κράτησης,
- καθώς και σε πρακτικές διαχωρισμού, ιδίως σε σχέση με άτομα με αναπηρία και κοινότητες Ρομά.

Συνολικά, η έκθεση αναδεικνύει σημαντικά ελλείμματα εποπτείας και λογοδοσίας, με κίνδυνο τα ευρωπαϊκά κονδύλια να

συμβάλλουν – άμεσα ή έμμεσα – στη διαιώνιση διακρίσεων και συστημικών παραβιάσεων δικαιωμάτων

Η έρευνα δημοσιεύτηκε πρόσφατα στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό *Ocean and Society*.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο είναι διαθέσιμες στην επίσημη ιστοσελίδα: <https://furi.gcr.gr/>.

Κλιματική Μετανάστευση II

Χρηματοδότηση: European Climate Foundation

Εταίροι: WWF Ελλάς

Περίοδος υλοποίησης: 1/1/2025– 28/2/2026

Η πρώτη φάση του έργου, όπως αναλύεται στην έκθεση "CLIMATE REFUGEES: Addressing climate-induced massive migration before it happens" του ΕΣΠ και του WWF Ελλάς, τόνισε την ανάγκη προσέγγισης της κλιματικής μετανάστευσης με όρους ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αντί για αριθμητικές προβλέψεις, το επίκεντρο ήταν η προστασία της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων των εκτοπισμένων. Η Ανατολική Μεσόγειος βιώνει ήδη έντονες επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, αναδεικνύοντας την ανάγκη άμεσων πολιτικών απαντήσεων.

Η δεύτερη φάση του έργου ενσωματώνει τις εμπειρίες των ίδιων των προσφύγων. Η έρευνά μας αποκαλύπτει ότι οι κλιματικοί μετανάστες δεν αποτελούν σενάριο για το μέλλον· αντίθετα, πολλοί έχουν ήδη φτάσει στην Ευρώπη αναζητώντας ασφαλέστερους τρόπους διαβίωσης. Συνδέοντας προσωπικές μαρτυρίες με επαληθεύσιμα κλιματικά γεγονότα, η παρούσα έρευνα υπογραμμίζει την ανάγκη να αναγνωριστεί η κλιματική κινητικότητα ως γεγονός και ως ένα πολυδιάστατο ζήτημα – ένα ζήτημα που απαιτεί την επανεξέταση των συμβατικών κατηγοριών της αναγκαστικής μετανάστευσης και της προστασίας, καθώς και την προτεραιοποίηση της δράσης για το κλίμα στον Παγκόσμιο Νότο.

Συνηγορία

Το 2025, το ΕΣΠ συνέχισε να ενδυναμώνει τη στρατηγική συνηγορίας του μέσα από στοχευμένες **παρεμβάσεις, δημοσιεύσεις και δράσεις** σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, διατηρώντας την εστίασή του σε τέσσερις βασικούς άξονες: **την πρόσβαση στο έδαφος, την πρόσβαση στο άσυλο, τη βελτίωση των συνθηκών υποδοχής και την προάσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών.**

Τον **Μάρτιο του 2025**, το ΕΣΠ συμμετείχε σε **ευρωπαϊκή πρωτοβουλία οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών κατά της νέας πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον Κανονισμό Επιστροφών** η οποία παρουσιάστηκε την ίδια περίοδο. Οι οργανώσεις άσκησαν έντονη κριτική στην πρόταση, επισημαίνοντας ότι δίνει προτεραιότητα στην κράτηση, την απέλαση, την εξωτερίκευση και την επιτήρηση, αντί για την προστασία, την ένταξη και τις εγγυήσεις δικαιωμάτων. Ιδιαίτερη ανησυχία εκφράστηκε για τη δυνατότητα απελάσεων προς τρίτες χώρες χωρίς ουσιαστικό σύνδεσμο με το πρόσωπο, για τη διεύρυνση της διοικητικής κράτησης, ακόμη και παιδιών και άλλων ευάλωτων ατόμων, για τον περιορισμό των δικονομικών εγγυήσεων και για την ενίσχυση της ψηφιακής επιτήρησης.

Μέσα από την παρέμβαση αυτή, το ΕΣΠ συνέβαλε στο κοινό αίτημα προς τα θεσμικά όργανα της ΕΕ για απόσυρση ή απόρριψη της πρότασης στην παρούσα μορφή της.

Παράλληλα, ως μέλος του **Δικτύου Συνηγορίας για τα Δικαιώματα του Παιδιού** (Child Rights Advocacy Network – CRAN), το ΕΣΠ συνυπέγραψε κοινό δελτίο Τύπου και παρενέβη δημόσια για το νέο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου σχετικά με τις διαδικασίες επιστροφών. Οι οργανώσεις εξέφρασαν σοβαρή ανησυχία για τις επιπτώσεις του νομοσχεδίου στα παιδιά, υπογραμμίζοντας ότι κάθε μεταρρύθμιση οφείλει να διασφαλίζει κατά προτεραιότητα τα δικαιώματά τους, ανεξαρτήτως υπηκοότητας ή νομικού καθεστώτος. Ειδικότερα, αναδείχθηκαν ζητήματα όπως η δυνατότητα κράτησης ανηλίκων χωρίς επαρκείς εγγυήσεις, η ανεπαρκής πρόβλεψη για την ακρόαση του παιδιού, καθώς και οι περιορισμοί στην πρόσβαση στην εκπαίδευση. Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, οι οργανώσεις κατέθεσαν τεκμηριωμένες προτάσεις ζητώντας την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων με βάση το εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο.

Επιπλέον, στις 11 Σεπτεμβρίου 2025, το ΕΣΠ συμμετείχε σε κοινή καταγγελία οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ζητώντας την άμεση έναρξη νομικών διαδικασιών κατά της τρίμηνης αναστολής του δικαιώματος στο άσυλο και των άμεσων απελάσεων για ανθρώπους που φτάνουν στην Ελλάδα από τη Βόρεια Αφρική μέσω θαλάσσης. Η παρέμβαση ανέδειξε ότι η εν λόγω ρύθμιση παραβιάζει βασικές αρχές του ενωσιακού δικαίου, όπως το δικαίωμα στο άσυλο και την αρχή της μη επαναπροώθησης, ενώ υπογραμμίστηκε και η απουσία δωρεάν νομικής συνδρομής για άτομα που κρατούνται με σκοπό την απομάκρυνση.

Τον 2025, επίσης, το ΕΣΠ συμμετείχε στη διαδικασία εκλογής για την Επιτροπή Παρακολούθησης των Προγραμμάτων των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (TAMEY), η οποία είναι αρμόδια για την εποπτεία της τήρησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων στα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Εκπρόσωπος του ΕΣΠ εκλέχθηκε μέλος της Επιτροπής για ετήσια θητεία, ενισχύοντας τη συμβολή της οργάνωσης στην παρακολούθηση της εφαρμογής των σχετικών ευρωπαϊκών πολιτικών.

Τέλος, τον Νοέμβριο του 2025, το ΕΣΠ, μαζί με άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, απέστειλε κοινή επιστολή προς τη βελγική αρχή CGRS, επισημαίνοντας σοβαρές ανακρίβειες σε έκθεση που χρησιμοποιούνταν για την τεκμηρίωση επιστροφών προσφύγων στην Ελλάδα. Τον Δεκέμβριο του 2025, οι βελγικές αρχές απέσυραν την έκθεση προς επανεξέταση, αναγνωρίζοντας τη συμβολή των οργανώσεων στην αποκατάσταση της ακρίβειας των στοιχείων. Η εξέλιξη αυτή ανέδειξε τη σημασία της τεκμηριωμένης συνηγορίας και του ουσιαστικού διαλόγου μεταξύ διοίκησης και κοινωνίας των πολιτών για τη διασφάλιση της νομιμότητας και της προστασίας των δικαιωμάτων.

Οικονομικά στοιχεία

Οικονομικά Στοιχεία

Ο έλεγχος του Ισολογισμού και των Οικονομικών καταστάσεων ολοκληρώθηκε στις 23/03/2026 και διενεργήθηκε από την εταιρεία ορκωτών λογιστών SOL CROWE ΑΕ. Τα οικονομικά στοιχεία εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την ίδια ημέρα, στις 23/03/2026 και θα επικυρωθούν από τη Γενική Συνέλευση του Σωματίου στις 28/04/2026.

Χρηματοδότες/ Προγράμματα/ Λοιπές Κατηγορίες Εσόδων	
International Organization for Migration	305.000,66
United Nations High Commissioner for Refugees	697.043,28
Sigrid Rausing Trust	185.648,88
EU Commission Co-Funded Projects	293.905,44
Save the children	57.728,85
OSF	77.800,86
UN Voluntary Fund for Victims of Torture	61.448,29
Oxfam	24.556,68
Dutch Council for Refugees	19.219,57
Δωρεά Ιδιώτη	28.261,89
Dla Piper	16.357,13
Κρατικό Λαχείο	2.000,00
Alta Mane	47.456,00
European Climate Foundation	62.442,59
Ίδρυμα Roza Luxemburg	3.283,09
Βουλή των Ελλήνων	7.500,00
Περιφέρεια Αττικής	37.000,00
Άλλες δωρεές	25.295,69
Συνδρομές Μελών	1.050,00
Έκτακτα Έσοδα - Overheads	88.314,91
Σύνολο	2.041.313,81 €

Ευχαριστίες

Το ΕΣΠ ευχαριστεί θερμά όλους τους υποστηρικτές του, κοινωφελείς οργανισμούς, εταιρείες και ιδιώτες, που συνέλαβαν με ουσιαστικό τρόπο στην υλοποίηση δράσεων για την προστασία και την παροχή απαραίτητων υπηρεσιών σε πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο σε όλη την Ελλάδα.

Ευχαριστούμε θερμά:

- Την Βουλή των Ελλήνων για την σημαντική υποστήριξη τους στην κάλυψη βασικών αναγκών προσφύγων.
- Την Αιγέας ΑΜΚΕ για την πολύτιμη στήριξη που παρέχει στις ενταξιακές δράσεις της πυξίδας.
- Την Κυρία Ελένη Φεργάδη, επίτιμο μέλος της συνέλευσης του ΕΣΠ, για την πολύτιμή δωρεά της.
- Το Golden Union Shipping για την πολύτιμη υποστήριξη και τη συνεργασία του.
- Τη δικηγορική εταιρεία DLA Piper UK που ενίσχυσε την νομική υπηρεσία του ΕΣΠ.
- Τους φοιτητές του Hellenic Society College of Europe για την πολύτιμη δωρεά τους.
- Τη κυρία Πολυξένη Πασσία για την χορήγηση υποτροφίας προς νεαρό πρόσφυγα για τις σπουδές του, με σκοπό την κάλυψη βασικών έξοδών διαβίωσης καθώς και ακαδημαϊκό υλικό.
- Την Global Brigades για την πολύτιμη υποστήριξή της στις δράσεις του ΕΣΠ.
- Την κυρία Amy McDonald για την πολύτιμη δωρεά της.
- Την κυρία Simona Segando για τη δωρεά που έκανε υπέρ του ΕΣΠ.
- Τον κύριο Ντούβα Γεώργιο για την ευγενική δωρεά του.
- Ο έλεγχος του Ισολογισμού και των Οικονομικών καταστάσεων ολοκληρώθηκε στις 18/03/2025 και διενεργήθηκε από την εταιρεία ορκωτών λογιστών SOL. Τα οικονομικά στοιχεία εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 21/03/2025 και από τη Γενική Συνέλευση του σωματίου στις 29/04/2025.to

Τα μέλη και τους δωρητές του φορέα μας για την εμπιστοσύνη και την έμπρακτη στήριξη τους.

Ακόμα, ένα μεγάλο ευχαριστώ απευθύνεται προς τους εθελοντές, που στηρίζουν με ενθουσιασμό και συνέπεια το έργο μας.

Τέλος, ευχαριστούμε όλους τους εργαζομένους/ες του ΕΣΠ που με ζήλο και επαγγελματισμό στέκονται στο πλευρό των ωφελούμενων.

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ**

Σολωμού 25, Αθήνα, 10682

T: +30 210 3800990

E-mail: gcr1@gcr.gr

Website: www.gcr.gr

Facebook: [/gcr.gr](https://www.facebook.com/gcr.gr)

Twitter: [@GCRefugees](https://twitter.com/GCRefugees)